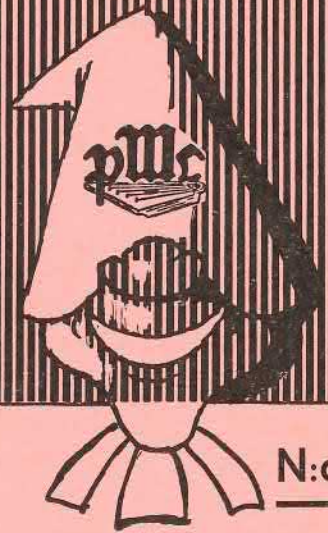

PORILA

PORIN MIES-LAULUN JULKAISUJA 1967

N:o 22

PORINKO
KOTIIN
Oy Alkoholiliike Ab

KULTAMITALI OLUT

1954

**voimakas Porilainen -
maltaanpehmeä olut**

PORIN O
18

SATAKUNNAN KANSA

- suosituin sanomalehti Satakunnassa -

Voimakkaan ja vauraan Satakunnan valtalehtenä — Satakunnan Kansa kertoo joka päivä tuoreimmat uutiset omasta maakunnasta sekä koko maailman tapahtumista — uskolliselle lukijakunnalleen.

Tilatkaa Satakunnan Kansa vuodeksi 1968

**PAINOTUOTTEET
NOPEASTI JA
EDULLISESTI**

 **SATAKUNNAN
KIRJATEOLLISUUS
OSAKEYHTIO**

**KIRJAPAINO
PUH. VAIHDE
18 321**

**KUVALAATAT
NOPEASTI JA
EDULLISESTI**

 **SATAKUNNAN
KIRJATEOLLISUUS
OSAKEYHTIO**

**KUVALAATTA-
LAITOS
PUH. VAIHDE
18 321**

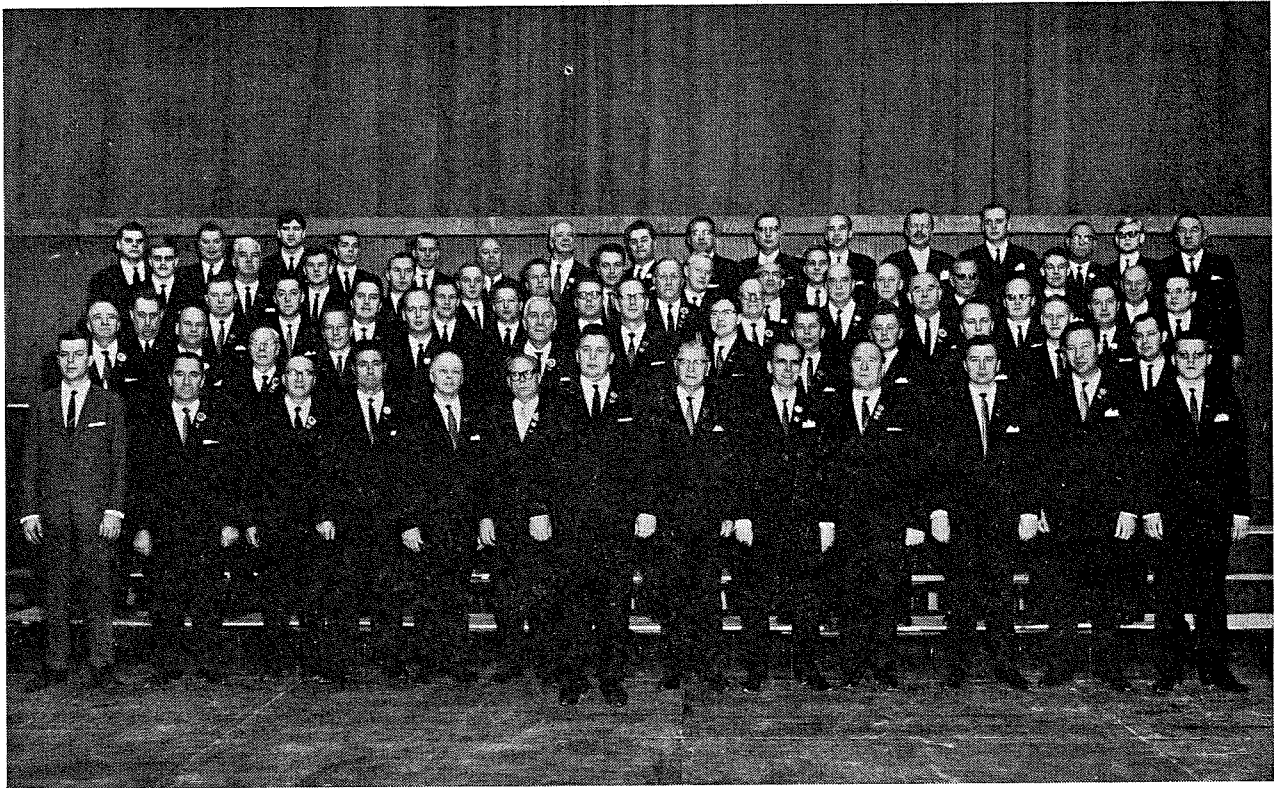
**SIDOTTAKAA
KIRJANNE
HYVIN**

 **SATAKUNNAN
KIRJATEOLLISUUS
OSAKEYHTIO**

**KIRJANSITOMO
PUH. VAIHDE
18 321**

ITSENÄISYYTEMME 50-VUOTISJUHLASSA

yhteislyseossa oli kuoro lähes 100-prosenttisesti mukana

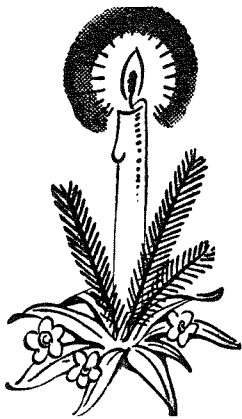

Laulakaamme!

Porin Mies-Laulun kunnialaulu.

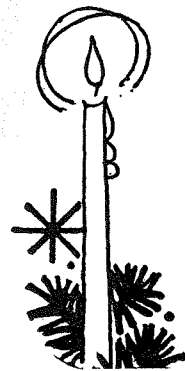
Sanat: Kauko Heikkilä.

Sävellys: Selim Palmgren.

Laulakaamme raikkahasti
niinkuin aalto vaahtopää,
joka kaukomailta asti
rannan paatta tervehtää.
Suvituulen sävel soikoon,
joka tähkää tuodittaa,
pihakoivu huminoikoon
lauuansa tuttavaa.

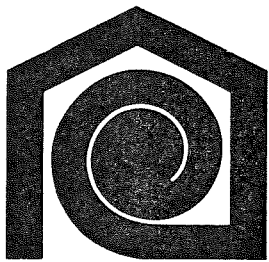
Laulakaamme sineen taivas
sekä tähtiin synkkä yö,
sävel lievittääköön vaivas,
joka sydäntäsi syö.
Laulakaamme riemuun rinta,
kevyeksi elon tie.
Mikä liekin kaunehinta,
laulu sinne, veikko, vie!

Pian tulee uusi etuvetoinen
SIMCA 1100

**Steenin Auto-
ja Urheiluliike Oy**

SIEMENS

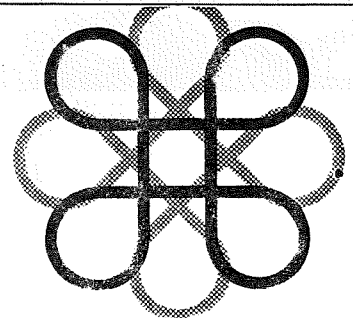

**KODIN
PISTE**

KESKUSKARTANO - PUH. 19 134
PORI

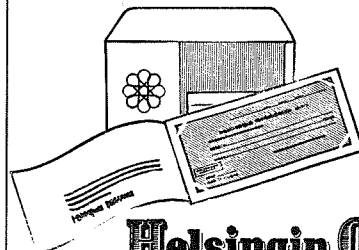
*Oikea lahja...
mieltimättä*

**HOP:n
lahja-
shekki**

tekee lopun lahjapulmista. Jokainen saa sen avulla itse valita toivelahjansa. Kaikki iloitsevat siitä — henkilöt joilla jo on "kaikkea" yksilöllisen maun omaavat ja ne, jotka vasta ovat kodin perustamisaikaisissa.

Lahjashekkejä — lahjasummalle kirjoitettuja pankkivekseleitä — saatte iuhlavassa tatiakuoressa lähimmäistön konttoristamme.

Helsingin Osakepankki

palvelupankki

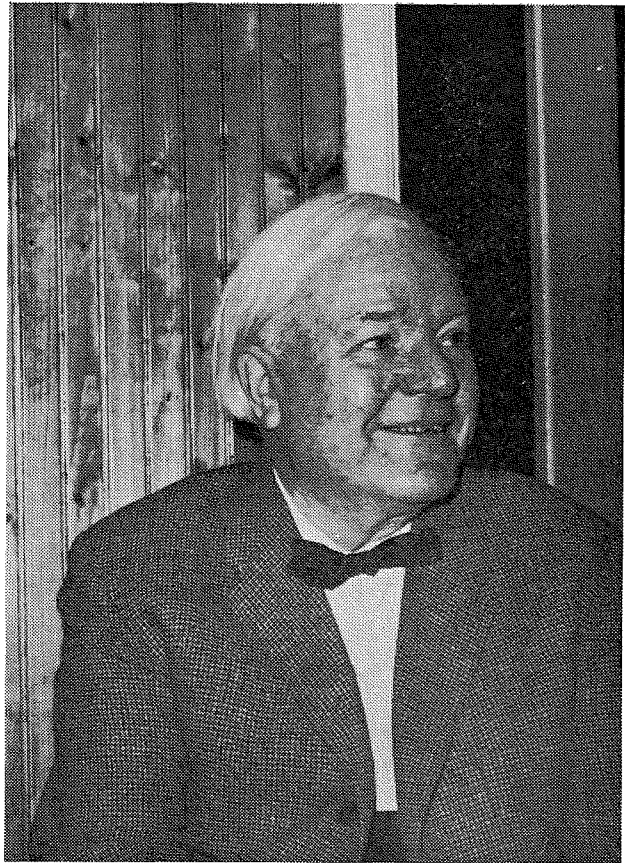
Altti muistelee:

KATKELMA

Kansakoulu oli silloin neljaluokkainen, tai osastoiksi luokkia silloin sanottiin. Minä sain tarpeekseni kolmesta osastosta, koska sen jälkeen tuli kysymykseen oppikouluun lähtö. Opettajana oli Juho Karjalainen, joka Harjavallan ensimmäisenä kansakoulunopettajana suoritti ties kuinka monta kymmentä vuotta kestäneen elämäntyönsä. Hyvä opettaja hän oli, ankara ja vaativainen kylläkin, mutta oppimaan hän mukulat sai. Siihen aikaan oli varovainen uppiniskaisen oppilaan kehon "käsitteilykin" luvallista ja joskus opettaja tuskastuneena puheensa teottomuuteen siihen ryhtyikin. Nykyisin tällainen opetus ei käy laatuun, oppilasta pitää ohjenta oikealle tielle hellästi ja liian tehokkaita sanallisia ilmaisuja välttää. Opettaja Karjalainen oli esiintymiskykyinen henkilö ja hänen monipuolista lahjakkuuttaan Harjavalta käytti paljon hyväkseen, mm. kuntakokouksen puheenjohtajana hän oli vuosikymmenet. Mieleeni ei ole jäänyt paljoakaan erikoista kansakoulusta. Sen kumminkin muistan, että opettajan käskiessä lausua esimerkin lauseesta, jossa on vain alus ja maine sekä jokin määräyssana, Männistön Kontru vastasi, että "mies työntää pellolla" ja tästäkö opettaja tuohtui: "Ketä se mies työntää pellolla, sinuako vai minua, häh? Selitähän, mitä sinä oikein tarkoitat sillä työntämisellä?" Karjalainen oli karjalainen, Kirvusta, ja hänelle oli vallan vierasta sellainen murre, joka tekee työnteosta työntämisen. Näin kotipitäjässäni kuitenkin ennen sanottiin. — Oli uskontotunti menossa, Katekismuksessa on eräs kohta, jossa kysytään, että: kuinka ja koska tämä tapahtuu. Opettaja siis kysyi näin ja Riittiin Franssu vastasi: "Kui ja koska vaa". Se riitti opettajan ilmaisemaan suhtautumisensa Franssun vastaukseen tavallista tiukemmin. Vähemmästäkin ihmisellä on täysi työ malttinsa pitelemisessä.

Pien on tuossa matkalainen
kirjat, taulut laukussaan,
silml' on kirkas hohtavainen,
viel' on puna poskillaan.

Tätä kaunista laulua me lauloimme koulussa täysin rinnoin ja sivullinen olisi varmaan sitä kuunnelleensa ajatellut, että tuossapa on mallioppilaita, oikeita open lellejä. Mutta jos hän olisi tullut meidän joukkoomme välitunnilla, niin kyllä olisi otettu luulot pois. Kun saimme olla opettajan silmäin alta poissa, niin silloin kävi eri meteli. Pientä tappelunnujakkaa ja voimankoetusta riitti kaiket välitunnit eikä aina ollut silml' kirkas, hohtavainen, taisi joukkoon olla mustelmillakin. Tunniksi kaikki kuitenkin rauhoittui ja me olimme kuin ainakin kiltit lapset. Sitä olen monasti jälkeinpäin kummeksunut, että mistä yksi opettaja sai sen voiman, jolla hän pystyi yhdessä kouluhuoneessa yhtäaikaan opettamaan neljää eri osastoa, joilla kullakin oli oma tehtävänsä ja joka tehtävä

piti suorittaa vielä kaikessa rauhassa. Siinä kysytään opettajalta kärsivällisyyttä ja tehtävänsä hallitsemista, taitoa, jopa taituruutta. Opettaja Karjalainen oli ammattinsa osaamisessa käsittäkseni korkeinta tasoa.

Minulle sattui niin, että jo kansakoulussa ollessani pääsin tavallaan viisipäiväisen työviikon makruun. Se kävi näin. Käsitöitä tehtiin muistaakseni ensimmäiseltä luokalta alkaen ja niille omistettiin melkein kokonainen koulupäivä viikossa. Taisi aamulla olla tunti jotain muuta ainetta. Ensimmäinen tehtävä oli krapuhaavin kutomisessa tarvittavan välikappaleen, ns. kalvon tekeminen. Sen näpertelemisessä minulta kului pari kolme käsityöpäivää ja pitäessäni kalvoa valmiina, menin näyttämään sitä opettajalle, joka käänteli ja katseli sitä hetken ja sanoi sitten, että: "Ei tästä mitään tule, sinulla on, poika, peukalo keskellä kämmentä, mene kotiin". Minä en kahta käskyä tarvinnut, ja niin minä sain olla poissa käsitöistä koko koulujan. Mikäs sen nätempää. Pari vuosikymmentä tämän jälkeen opettaja Karjalainen oli minulla potilaana ja silloin käytin tilaisuutta hyväkseni ja kysyin häneltä, muistaako hän, mitä sanoi minulle aikanaan siitä peukalon paikasta. Hän ei muistanut ja kun siinä asiaa pohdittiin, niin hän myönsi kovin mielellään, että ei ole mikään asiantuntija ammatinvalinnan alalla ja hänen oli sitä paitsi käynyt sääliksi, kun oli seurannut minun käsityöhomiani, työvälineet, varsinkin kirves, kun eivät mitenkään olleet mitoitettut minun vähäisille voimilleni. Olin edelleen alamittainen.

Puheenjohtajan sana

Päättymässä olevaa vuotta vietetään itsenäisyytemme suurena juhlavuotena. Kuluneen vuoden aikana on monin muodoin tuotu esiin niitä ainelisen ja hengen viljelyn saavutuksia, jotka sisältyvät taakse jääneeseen itsenäisyyden aikaan sen jälkeen kun kansamme oli ottanut ohjat omiin käsiinsä ja salpa vapaan suomalaisen kulttuurin kehityksen tieltä oli sysätty syrjään. Tähän vaiheeseen, joka alkoi ensimmäisen maailmansodan kaaoksen keskellä, sisältyivät kansamme historian värikkäimmät ja vaikeimmat, mutta samalla sen rohkeimmat ja kiehtovimmat vuosikymmenet. Ne ovat olleet suurten aatteiden ja toiveiden toteutumisen aikaa. Kansamme ei voi ylpeillä suuruudellaan, ei rikkaudellaan eikä suurilla armeijoilla, mutta nämä suureet eivät olekaan oikeita mittayksiköitä silloin, kun kansan suuruutta mitataan, vaan sitä mitataan, Herbert Hoover'in sanoja lainatakseni, kansan luonteen, sivistyksen ja musiikin mukaan. Se ilmenee kodeissa, musiikissa, lehdissä ja kirjallisuudessa. Tässä yhteydessä on syytä todeta laulun merkitys kansamme kohtalon vaiheissa. Sortovuosina lauluissamme kuvastui toivo ja usko paremmasta tulevaisuudesta, itsenäisyytemme alkuaikoina kiitollisuus Kansamme Kaitsijalle saavutetusta vapaudesta, raskaina sotavuosina vakaa usko siitä, että yksimielinen kansa on voittamaton. Lauluissamme on kaikunut aatteellisenä pohjana koti, uskonto ja isänmaa ja tämä pohja on kestänyt tähän saakka. Edellä mainittujen arvojen tilalle pyrkii nykyaikainen ihminen suuressa viisauudessaan kohottamaan uskon aineen, tekniikan tai rahan kaikkivaltiaan. Miten tälle pohjalle voidaan luoda jotain kestäväää, sen näyttäköön tulevaisuus.

Ystävämme, Porin Mies-Laulu esittää jälleen tämän oman lehtensä välityksellä kiitoksensa saa-

mastaan niin henkisestä kuin aineellisesta tuesta ja toivoo, että kun tänä juhlavuotenaamme sytytämme joulukynttilämme muistaisimme kiitollisin mielin Kansamme Kaitsijaa sekä niitä miehiä, jotka jääkäreinä ennen muita lähtivät hiihtämään latua vapaalle Suomelle ja niitä valtiomiehiä, jotka synkän pimeyden keskellä 1917 olivat kyllin rohkeita sytyttämään ensi kerran jouluvalot palamaan itsenäisessä Suomessa.

Tsiganaiset

Pomila sai julkaistavakseen suuren suosion saavuttaneen laulun Tsiganaiset. Kuoromme jäsen Santeri Lampivuori on monissa kuoron juhlissa laulanut tätä laulua jo paljon ennen kuin sen levyllä laulanut Heli Keinonen. Atunuksen-karjalaksi kuuluvat säkeet seuraavasti: ti:

I

Ajettih tsiganaiset, jarmainkoist
kodihi da kodih. Ajettih da asetut
tih, juablukka puun tyveh.
Ehkula zihkula, zihkula zih, brihaine
tsomaine, tsomaine. Ruskeisissa
paidasis da ylen oli hyväine.

II

Yksi tsigan ei ollut vessell, häi
ei pajuo pajattanut. I tsiganoin
igruloi ei vouse suvainnut.
Ehkula zihkula, zihkula zih, jne.

III

Kavotti häi uulitsan, kavotti
häi koin da rodnoin, kavotti häi
neitsykän, kudamua suvaitsi.
Ehkula zihkula, zihkula zih, jne.

IV

Kusbo on se uulitsa, kusbo on se
koin da rodnoin, kusbo on se neit-
sykä kudamua suvaitsi.
Ehkula zihkula, zihkula zih, jne.

Elämän ja musiikin vastakohtia

Pyhäinpäivän aattoiltana kävelin Helsingin eteläsataman rannassa veneitä katsellen. Oli joku minuutti vielä ylimääräistä aikaa. Siinä erään varaston takana istui kaksi surkean näköistä alamaailman ukkeliä soperrellen sateen aiheuttamassa vesilätäkössä. Tästä jatkoin tuomiokirkkoon kuuntelemaan radion kamarikuoron konserttia. Kuinka vastakkaiset, eivätkä kaikilta kohdin aivan valoisat kuvat siinä olivatkaan näkyvissä.

Joku ihminen saattaa toisinaan olla niin iloinen ja riemuissaan, että hyppii ja nauraa hillittömästi vaikkei ehkä olisi niin aihettakaan. Sitten hän äkkiä vaipuu synkkään surumielisyyteen. Emme tällaista vastakkaisten tunteitten "sekamieltä" haluaisi itsellemme.

Meri ärjyy tänään tuhoisan myrskytuulen riepottamana. Huomenna se voi olla aivan tyyni. Tämäkin on käsittämätöntä vastakohtaisuutta.

Onko kaikki vastakohtaisuus sitten pahasta tahi ainakin epäilyttävää? Edellämämainitun konsertin ohjelmassa olivat peräkkäin varsin vastakkaistyylliset teokset, J. S. Bach'in kantaatti "Jumala ompe linname", joka on vanhaa, ihanaa musiikkia sekä Joonas Kokkosen uusi sävellys "Laudatio Domini" joka on uutta — ihanaa musiikkia. Voin vakuuttaa, että tästä peräkkäin kuuntelemisesta syntyi syvä ja aito musiikkieleämys.

Nuori pappi oli kuullut kerran kuoromme laulavan kansanvirren "Oi Kaanaanmaa." Kuoron talolla hän hiljattain puheessaan mainitsi: "Eiköhän siinä eräässä mielessä soinnut Porin Mies-Laulun uskontunnustus". Ehkä me seuraavana iltana jossain esitimme "Hei, hei helavilavei," tahi "Kun pojat ne raitilla". Näitä molempia, varsin vastakohtaisia lauluja tarvitaan aina tilanteen mukaan.

Paavali on kerran sanonut: "Nainen vaietkoon seurakunnassa!" Tuona aikana määrättiin, että vain mies pystyi laulamaan taidokasta yksinäistä kuviolaulua hienostuneesti. Näin oli aina keskiajan alkupuolelle saakka. Lainalaista moniäänisyyttä emme juuri 1000-vuotta etäämpää löydä. Kuinka nämä vastakkaiset ilmaisumuodot meidän päivinämme rikastuttavatkaan toisiaan! Moniäänisyys ja kaantuu vielä rakentaviin vastakohtiin: Polyfonia, jossa eri äänet itsenäisesti liikkuvat eri rytmisissä, ollen jo sinänsä vastakohtaisten sävelainesten punitumista, (J. S. Bach) sekä homofonia, jossa aiheet liikkuvat lähes samoissa rytmeissä. (koraalit)

Sävelsuvut duuri ja molli ovat sävyiltään ja tunnelmaltaan varsin vastakkaisia. Nämä molemmat löytyvät jopa yhdessä pikku sävelmässä. Näin esim. Kuulan Aamulaulussa: "Kai, kaiu lauluni"- on kirkasta duuria. "Nuku nuori sydämeni"-välajakso lauletaan hitaammin ja on mollisävyinen. Loppuosaa jälleen duuria. Vilahtipa tuossa taas musiikin vastakkaisista rakennusaineksista muuan: hitaasti ja nopeasti. Ja yhä: Toivo Kuulan "Nuijamiesten marssi" on esitettävä voimakkaasti, sen sijaan saman säveltäjän "Iltatunnelma" aivan vastakkaisin ottein.

Sinfonia on miltei aina rakenteeltaan useampi-osainen (3—4). "Vakavampien" osien väliin sijoitetaan näille vastakohtaksi usein tanssirytminen menuetti.

Toisinaan voi säveltäjä olla myös omissa eri teoksissaan vastakohtainen. Kuuluisa Arthur Honegger voitti palkinnon sävellyksellä: "Pastorale d'Ete." Miltei heti sen jälkeen hän sävelsi "Pacific 231" -runoelman, joka kuvaa — pikajunaa!

Saattaa olla niin, että tämä kirjoitelmakein on lehtemme muuta sisältöä ajatellen luonteeltaan sille vastakohtainen. Tarkoitus on kuitenkin, että sekin osaltaan rakentaisi kokonaisuutta ja olisi yhdistävänä tekijänä.

O p e t t a j a

Joulupuuron fysiikasta ja kemiasta

Koska joulua edeltävät viikot ovat monien pikkujoulujuhlien aikaa on paikallaan antaa Pomilan lukijoille muutamia varsin tärkeitä ohjeita, millä tavalla oikea joulupuuro valmistetaan. Toivon, että kaikki lauluveljet soveltavat ja ottavat huomioon seuraavat tieteellisesti todetut faktat.

Ensinnä on syytä luoda pieni silmäys riisipuuron kemiallisiin aineisiin. Pääaineena on riisi (oryza sativa) — tuo monsuunimaiden valtakasvi tai voi-pahan se yhtähyvin suomalaisessa joulupuurossa olla myös Po-joen laaksossa kasvanutta ns. ”katteraa riisiä”. Riisisuurimot, jotka myllyteollisuus erottaa ns. lasiriisiksi, sisältävät seuraavia aineita: 70 % tärkkelystä, 8 % proteiinia, 1 % raakakuituja, 2 % rasvaa, 12 % vettä ja 1 % tuhka-aineita. Lisäksi tarvitaan vettä (H₂O), natriumkloridia eli ruokasuolaa ja maitoa (kulutusmaitoa), rasvaa noin 4 % (tuottaa PYM). Maito on tyyppilinen emulsio (huom. mulgere=lypsää), jossa nestepisarat ovat nesteeseen sekoittuneet.

Edelleen lisäaineista mainittakoon sokeri eli sakkaroosi (C₁₂H₂₂O₁₁) sekä kaneli, jonka eteerisistä öljyistä uuttuu puuroon erilaisia aromiaineita. Kaneliöljy sisältää pääasiassa kanelialdehydiä sekä etikkahapon kaneliesteriä (huom. ei ole mitään tekemistä Martti Innasen Esterin kanssa) ja jonkin verran vapaata kanelihappoa. Puuroon on syytä panna myös muutama nokare voita. Voin kokoomus on sangen monimutkainen. Voista on löydetty jopa yli 60 rasvahappoa, joten se on luonnonrasvoista monipuolisin.

Varsinaiseen keittoon ryhdyttäessä pannaan riisit veteen kiehumaan. Ryynit ja vesi muodostavat keskenään karkeadispersiisen vesisuspension, jossa ryynit muodostavat ns. dispersiofaasin ja vesi dispersiöväliaineen. Kun tällainen systeemi saatetaan kiehumispisteeseensä täytyy sen oman höyrynpaineen olla ulkoisen höyrynpaineen suuruinen.

Todennäköisin tila, joka keittoastiassa on kiehumispisteen saavuttamisen jälkeen, on se, että, riisiryynit ovat jakautuneet tasan koko astiaan. Systeemi pyrkii siis todennäköisimpään tilaan, jolloin saavutetaan täysin homogeeninen massa. Huomaamme siis selvästi, miten riisipuurossakin on voimassa termodynamiikan toinen pääsääntö, joka kuuluu seuraavasti: Mikään systeemi ei siirry itseltään tasapainotilasta pois päin.

Tähän homogeeniseen massaansa lisätään maito ja muut lisäaineet. Puuro alkaa vähitellen saavuttaa sille ominaisen konsistenssin, johon onkin kiinnitettävä erikoista huomiota. Viskositeetti eli sisä-

nen kitka johtuu luonnollisesti riisiryynien välisestä kitkasta. Puurosta on edelleen keitetessä syytä ottaa muutamia viskositeettimäärityksiä esim. siten, että määräsuuruinen erä puuroa pudotetaan ampumataulua muistuttavan kuvion keskelle ja sekuntaattorilla määrätään sen leviämisaika. Onhan luonnollista, että mitä vetelämpi puuro, sitä nopeammin se leviää tietylle alalle. Liian vetelä joulupuuro saattaa aiheuttaa koko joulu-tunnelman vetelöitymisen.

Jos joulupuuro on liian vetelää, niin dispergoituneet riisiryynit pyrkivät tietenkin laskeutumaan painovoiman vaikutuksesta. Ryynien laskeutuessa kasvaa konsentraatio alempana, mutta tästä taas saattaa aiheutua diffuusio ylöspäin. Vihdoin saavutetaan tila, jossa molemmat liikkeet ovat yhtä suuria ja tällöin vallitsee sedimentaatiotasapaino, johon perheenemännät eivät yleensä kiinnitä riittävästi huomiota.

Riisissä oleva tärkkelys muodostaa keitetessä kolloidista geeliä, jonka intensiteettiä voidaan seurata vertaamalla jodikokeella saatua adsorptioyhdistettä standardiliuokseen.

Mikä on oikea suolamäärä? Sehän määräytyy usein yksilöllisesti. Jos on munuaisvikoja sairastava joulutonttu, niin silloin on parasta ottaa pieni puuronäyte ja saostaa siitä kloridit hopeanitraatilla eli ”helvetinkivellä” tai myöskin voidaan näyte titrata kaliumrodanidilla. Oikea suolapitoisuus ei nimittäin saisi ylittää 0,5 % natriumkloridiksi laskettuna.

Joulupuuroon lisätään myöskin manteli ja tavalisesti vain yksi, joten sen ja siitä eriävien aineiden kokonaiskonsentraatio muodostuu varsin pieneksi. Manteli sisältää 2 1/2—4 % amygdaliinimistä glykosidia, joka vedessä hajoaa manteleihin sisältyvän emulsiini entsyymin vaikutuksesta sinihapoksi, karvasmanteliöljyksi ja sokeriksi. Sieltäpä varoa käyttämästä joulupuurossa viljalti manteleita, sillä ne saattavat aiheuttaa ihmisorganismissa haitallisia sivuvaikutuksia.

Tällaisiin asioihin on kiinnitettävä huomiota joulupuuronkeitossa, jos otetaan varteen ne fysikaalis-kemialliset lait, joiden alaisuudessa riisipuuro valmistuu.

Antakoon tämä tieteellis-leikkilinen spekulatio mitä parhainta ruokahalua kaikille niille, jotka saavat nauttia näiden ohjeiden mukaan valmistettua joulupuuroa.

RJ.

Kun päätä kivistää,
niin pilleri piristää

Anna **ASEMA APTEEKIN** Auttaa
Pori - Puh. 15 664

PM-L:n kolme johtajaa

Kuoronjohtaja

Puheenjohtaja

Toiminnanjohtaja

LÄNSIKUMI

YRJONKATU 17

ON EDULLISTA ASIOIDA
ALAN ERIKOISLIIKKEESSÄ

JOKAISELLE JOTAKIN
KUMISTA JA MUOVISTA

KAIKKIA KANGASALAN TARVIKKEITA

Väinö Kuusela
Seuraja

Liike Antin- ja Valtakadun kulmassa
Puh. 12 719

BMW
DODGE
DATSUN
MATZA

PIIRIEDUSTAJA

JUSSILAN AUTOLIIKE OY

GALLEN-KALLELANKATU 17

PUH. 11 991

Rauta- ja levyrakenteita
sekä ovilaitteita

Hitsauksia ja
koneistuksia suoritetaan

PORIN JOUSI

PRESIDENTINPUISTOKATU 3

PUH. 13 156 ja 15 356

PORIN TULITIKKUTEHDAS

Syttyy kuin
joulu kynttilä
— se on Karhu-tikku

näkökulmasta

Kerronpa tässä mitä kuorollemme Porin M-laululle tällä hetkellä kuuluu.

Mennyt kesä oli kuorolaisille poikkeuksellinen edellisiin kesiiin verrattuna. Ensinnäkin meillä ei ollut kuorovieraita ja toiseksi emme itsekään vierailulla käyneet. Näin jokainen nautti kauniista kesästä "siviilimiehenä". Tosin muutamilla laulutervehdyksillä sentään kävimme pienemmillä porukoilla.

Laulukauden avajaiset pidettiin 11. syyskuuta. Vanhojen laulajaveljien lisäksi saimme joukkoomme kahdeksan uutta laulajaa. Kun vielä jälkeempäinkin olemme saaneet heitä riveihimme muutaman uuden, onkin vahvistus ollut ilmeinen. Varsinkin II basso on saanut äänivaroihinsa kaipaamaansa syvyyttä ja jyhkeyttä.

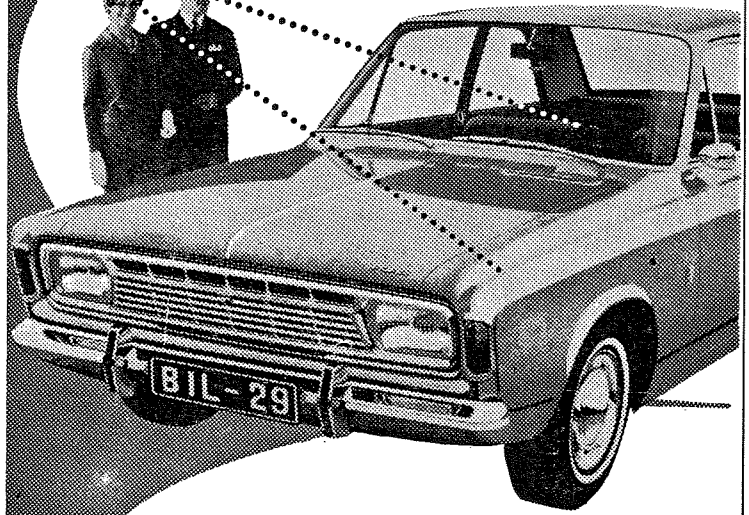
Musiikkilautakunnan laadittua Saksankonserttiohjelman olikin työsarka valmis. Tunti ääniharjoitusta ja toinen yhteisharjoitusta on ollut rytminä kaksi kertaa viikossa. Kuoron johtaja Erkki Hakkiluoto on vastannut tenoriäänien harjoittamisesta kun taas bassot ovat olleet Joel Itäkylän huostassa. Lauluohjelma on koostunut vanhasta ja uudesta kotimaisesta ja ulkolaisesta hyvästä kuoromusiikista. — Uutuutena kuoromme toiminnassa on oman äänilevyn laulaminen, johon parin Nortamolaulun lisäksi tulee Palmgren'in "Serenadi" ja Kuulan "Iltatunnelma". Harjoitusten lisäksi on kuorollamme ollut lukuisia esiintymisiä, joten kiirettä on jo ehtinyt olla. Onpa silti ehditty pitää yhteisiä virkistyshetkiäkin. Sükkaretki meren äärellä on jo jokasyksyinen mieluisa tapahtuma. Niinpä tänäkin syksynä eräänä kauniina sunnuntaina oli kuorolla tilaisuus viettää päivää Viasvedellä opettajan kesäasunnolla saunoen ja sikkaa ristiinnaulitsemalla. Saimmepä vielä tilaisuuden tutustua opettajan arvokkaaseen merimuseoon. Eri äänet ovat lisäksi syksyn kuluessa pitäneet omia saunailtojaan, joissa on "stemmahenkeä" vaahtu.

Kuoron hallitukselle ja matkatoimikunnalle (Runsammo—Penttilä) on syksy ollut jo vilkasta toimintaa, johtuen edessä olevasta matkastamme Saksaan. Matkareitti ja taloudelliset kysymykset odottavat ratkaisujaan. Lauluinnostus on korkealla ja näin varmasti tavoitteet saavutetaan.

Kimmo Hannula

Ford
17M/20M

Nyt on tullut
katseenkestävä auto
Saksasta — Ford 17M/20M
Tervetuloa tutustumaan
ja koeajamaan!

Satakunnan Auto Oy

Ford-piirimyyjä Porissa
Automyynti: Uusikoivistontie 83
Huolto ja varaosat: Katariinank. 30
Vaihtoautot: Liisankatu 11
Puh. vaihde 18 181

TÄNÄÄN HYVIN
HUOMENNA HYVIN

AURA-YHTIÖT

VAKUUTUS
TUO TURVALLISUUTTA

TAVARATALO

N. V. NIEMEN

LIIKKEISSÄ

Pori, Antinkatu 19, puh. 12 677, 13 576

Devalvaation tapahduttua myymme edelleenkin tavaroita alennetuilla hinnoilla

HINTAESIMERKKEJÄ:

Jalkineosastolla

Miesten	NYT	ennen
nahkasaappaita	23,—	32,—
kumiteräsaappaita	14,—	18,—
kumisaappaita	14,—	18,—
työkenkiä	13,—	18,—
kenkiä	15,—	20,—
ym. ym.		

SAAPUNUT PALJON UUTTA TAVARAA
nahka- ja turkisosastolle
miesten ja naisten
asusteosastolle

NYT ON SYKSY — TARVITSETTE HYVIÄ JA HALPOJA ASUSTEITA

MAASEUTULAISET!

KIIREHTIKÄÄ OSTAMAAN HALVALLA

Täydellistä palvelua aloillamme

HEIKKILÄN HAUTAUSTOIMISTO

ANTIN KUKKA

Om. U. Karihaara

SATAKUNNAN METSÄNHOITOLAUTAKUNTA

Pori, Maakuntalinna - Puh. 16 116

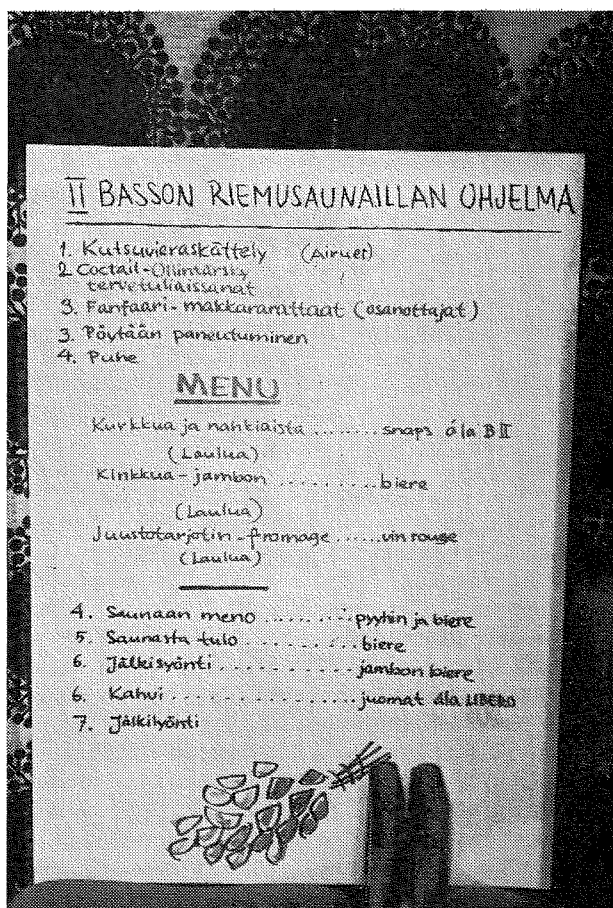
OSUUSKUNTA METSÄLIITTO

Vähä linnankatu 23

Porin Vesi- ja Lämpöjohto

Starckiohann

PORI

Toinen basso, joka syksyllä sai jämerää vahvistusta, järjesti äskettäin saunaillan kuten ohjelmastakin näkyy.

Virolaisten heimohenkeä tapaa vielä yllättävissäkin tilanteissa. Niinpä Neuvosto-Karjalasta Tarttoon saapunut opiskelija joutui vallan merkittävään tilanteeseen. Noustuaan junasta hän tiedusteli virolaisilta venäjänkielellä tietä Tarton yliopistoon. Häntä ei ymmärretty. Hän taaperteli eteenpäin kadulla ja vihdoinkin tuli vastaan iloinen ylioppilaskoulu. Hän toisti asiansa venäjäksi, mutta sai vastaukseksi "Njet ponimai". Silloin heimolaisemme suutahti ja kiivastuksissaan sähähti: "Perkele". Se olikin virolaisille avain- eli sesam-sana. "Soome yliopilane". Tahate Ylikooli. Matkalaukut nousivat ilmaan ja "Soome yliopilane" vietiin ja opastettiin perille yliopistoon eli "Ylikooliin" saakka.

Kesä Savossa. Savolainen isäntä istuu ja onkii rantakivellä.

Turisti: Syöpikö se kala?

Isäntä: Pakko sen on syvvä, jos mieli — ellee...

Laihialaisemäntä taas kysyi suistamolaisemänältä:

— Minkäs tähren te lähritte sieltä?

— A vot, katšo — lähtevähän pieskysetkin pois Suomesta, vaikka saisivat jäähä...

CARL MICHAEL BELLMAN,

1700-luvun trubaduuri

Carl Michael Bellman syntyi 4. 2. 1740 Tukholman Södernissä vauraassa virkamieskodissa. Musikaaliset lahjansa "Kalle", joka oli vanhin 15-päisestä sisarusparvesta, oli perinyt isoisältään ja äidiltään.

17-vuotiaana hänet otettiin Valtakunnan pankkiin harjoittelijaksi, 19-vuotiaana hän yritti opiskella Uppsalan yliopistossa. Opiskeluaika muodostui kuitenkin kananlennoksi ja elämänpyörre veti runoilijan Tukholman riemuihin. V. 1759 hän pääsi ylimääräiseksi kanslistiksi Valtakunnan pankkiin, mutta kalliiksikäypä toverielämä saattoi pian nuoren pankkivirkailijan raha-asiat rempalleen. Hän joutui pakenemaan velkavankeutta Norjan puolelle Trondheimiin, josta kuitenkin palasi perheen piiriin.

Bellmanin ensimmäiset runot olivat hartausrunoja, mutta pian hän alkoi sepitellä tuttuihin sävelmiin pila- ja juomalauluja, joita hän esitti eloisesti ystävä- ja tuttavapiirissä. Nils-Eric Fougstedt, joka on paljon sovittanut Bellmanin lauluja, on kirjoittanut mm. seuraavasti: "Missä määrin Bellman itse on säveltänyt laulunsa, ei tarkoin tiedetä. Tunnettua on, että hän lainasi aiheita senaikaisista laulunäytelmistä, menueteista, marsseista ym. Uusin tutkimus on väittänyt, että Bellman itse on säveltänyt vain muutamia lauluja ja sen sijaan enimmäkseen käyttänyt muiden sävelmiä. Oli asianlaita miten tahansa, tosiasia on, että melodiat ovat hienolla maulla valittuja ja runoilijan tarkoituksiin nerokkaasti muovattuja. Huumorin sävy niissä joskus saattaa tuntua kovinkin karkealta".

Bellmanin parhain luomiskausi sattuu hänen 25:nneen ja 35:nneen ikävuotensa välille, sunnilleen aikaan 1765—1775. Hänen pääteoksensa "Fredmans epistlar" ovat kirjoitetut v. 1768—1772, vaikkakin ilmestyivät vasta v. 1790. Unto Kupiainen kirjoittaa kirjassaan Fredmanin Epistoloita: "Epistolarunouden kaksi 'antennimastoa' ovat toisaalta anakreonttinen ja epikurolainen elämänilo, jossa dionyysinen hurmio ja nautinto yhtyvät erotiikkaan ja rokokoon siroon keveyteen, ja toisaalta, eleginen kuoleman ja katoavaisuuden aavistelu". Jatkuvasti vilahtaa Bellmanin epistoloissa elämänpainon, tuskan ja raskauden pohjavirta. Mieskuorolauluna parhaiten tunnettu lienee Epistola n:o 30, joka on omistettu keuhkotautia sairastavalle isä Movitzille. Tämä tunnetaan nimellä "Sarkkasi juo". Reino Hirvisepän suomennoksena se on saanut seuraavanlaisen tulkinnan:

Sarkkasi juo, jo Kalman käsi luinen,
viikatemies sun ovellasi lyö.
Mut sisään viel' ei käy tuo irvisuinen,
vuodeksi ehkä väistyy Tuonen yö.
Veljeni, vaikka vartookin sua hauta,
surra ei auta,
:,riemuiten laula, luutun kieltä lyö!,::

Bacchus kun tarjoo, lähtömaljan juonet!

Koht' ilon silmä sulle välkä ei.

Mut yhä sille sykkää sulla suonet,
kohta jo Kalma niistä veren vei...

Siks älä surren viime tiimaas käytä,
sarkkasi täytä!

:,Tahdotko kuolla? — Et — siis maljas,
hei!,::

Mieskuorolauluna tunnetaan tämä kuitenkin Heikki Klemetin suomentamana.

Sarkkasi juo, lyö Tuonen airut usta,

viikatemies on vieraaks' saapunut;

Viestin hän tuo, — sull' onko uskallusta —

"päättyy jo ties, pian lakkaa laulelut!"

Riemua muistoin siis soi ääni heikko!

Ah lauluveikko laulusikin kohta muisto vain on.

Kauniina kerran se soikohon.

Bellman ei saanut enää koskaan elämänsä taloudellisesti tasapainoon. Kuningas Kustaa III, joka oli hänen suosijansa, järjesti hänelle lopulta hovisihteerin viran. Bellman hoidatti virkaansa sijaisilla, ja vietti aikansa seurustellen aateliston ja taiteilijoiden kanssa. Mitä tulee yleensä ns. Bellman-juttuihin, ovat ne suurimmaksi osaksi tuulesta temmattuja. Näin sanovat ne, jotka tuntevat Bellmanin elämän ja tuotannon kaikkia yksityiskohtia myöten. Esimerkiksi Bellmanin alkoholin käyttöä lienee perusteettomasti liioiteltu. Tietysti hänen maallisessa vaelluksessaan oli paljonkin sanomisen sijaa, mutta kuten Oscar Levertin on huomauttanut "olisi sekä typerää että mahdotonta mitata sellaista luonnetta porvarillisella viivottimella.

Fredmanin Epistoloissa Tukholma elää sosiologisesti katsoen vapaudenajan viimeisiä vuosia, jolloin esim. sen köyhälistön tiheästi asumassa kaupunginosassa oli kokonaista 290 kapakkaa ja jolloin moraaliset arvot olivat pahasti heilahtaneet.

Vaikka Bellman on valinnut epistolansa henkilöiksi raiteiltaan suistuneita henkilöitä, niin sen ei silti tarvitse merkitä sitä, että hän olisi ollut läheisissä henkilösuhteissa tällaisten kanssa. Eihän Nortamokaan ollut Tasalan Wilkun kanssa "Berindraha" hakemassa eikä Kianto Ryysyrannan Joosepin kanssa Kämpin päivällispöydässä.

Fredmanin Epistoloiden henkilöhahmot muodostivat sangen sekalaisen seurakunnan.

Fredman: mainehikas kelloseppä Tukholmassa, ilman kelloa, työpajaa ja varastoa.

Ulla Winblad: nymfi ja Bakkuksen temppelin papitar.

Isä Movitz: konstaapeli, kuuluisa konsertistaan Kolmessa Pytyssä.

Fröman: haudankaivaja ja krouvari, näistä muutamia mainitakseni.

Epistolain ilmestymisen kynnyksellä v. 1790 puhkesi väsyneen runoilijan jälkikukintana kolme loistavaa pastoraalia. Bellmanin luonnon runous tuntuu ehkä herkimmin Epistolassa 82, kokoelman viimeisessä, johon sisältyvät Bellmanin varsinaiset jäähyväiset runoutensa maailmalle. Siinä yhtyvät rakkaus ja kuolema, eron haikeus ja hyväilyn autuus, musiikki ja kesä. Sen viimeinen säkeistö Unto Kupiaisen suomentamana kuuluu seuraavasti:

Näin vihdoin vihreässä
oon lehdossa nyt, Ulla, tässä
sua hyvästelemässä...

Kaikk' instrumentit kajahtaa!
Jo Fredmanilta maahan
pois puvun nappi putoaahan:
mua Karon odottaahan.

Mut Bakkuksenpa viittaa saa
nyt viinaisaa
tää Freijan suku tässä
näin sovittaa!

Niin vihdoin vihreässä
morsian Ulla olla saa,
nyt viime kerran saa.

Bellman kuoli v. 1795 55-vuotiaana. Kuolema tuli hänelle pelastuksena konkurssista, velkavankuudesta ja kaikesta muusta kurjuudesta.

Voimme kysyä elääkö Bellman vielä täällä meidän keskellämme. Hiljattain Helsingin Nya Lilla Teaternissa esitettiin Bellmanin lauluja. Siellä kumahteli Pekka Aarnion vankka barytoni ja Sinikka Sokaan herkätäyteläinen laulu.

Puolentoista tunnin aikana siellä edettiin Södernin krouveista sarkkain ja leilien äärestä ikkunanpesijöihin, sinisestä lapsesta talkuriin sekä Ulla Winbladista Movitz-paran traagiseen loppuun.

Vaikka Bellman saikin kokea elässään monenlaisia vastoinkäymisiä, niin me saamme olla iloisia ja kiitollisia hänelle siitä, että hän oli innokkaampi lasin kuin pöytäkirjojensa parissa, sillä juuri nuoruutensa aikana hän ahmi itseensä kaikkine vivahhteineen sen ilmapiirin, jota hän niin säkenöivänä nerokkaan originelleissä runoissaan esittää.

Bellman-kirjallisuudesta kokoillut R.J.

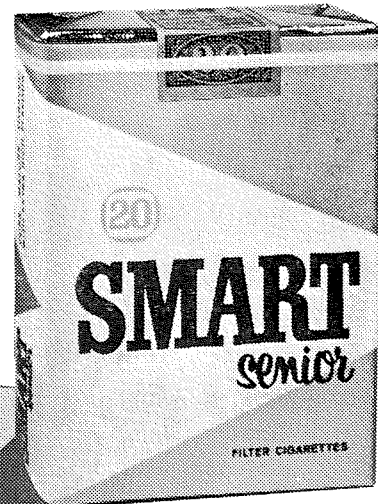

SMART

senior

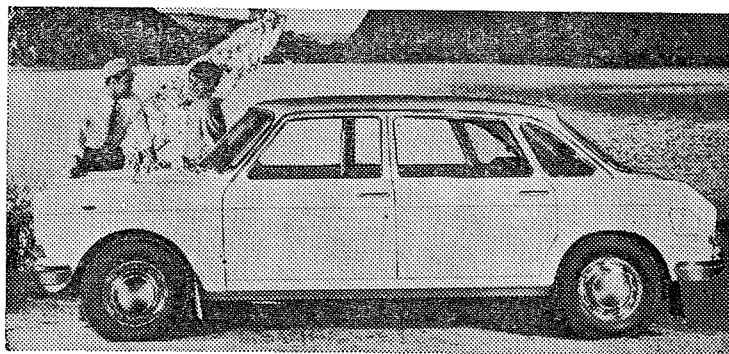

RETTIG

EDELLEEN
EDULLISEMPI

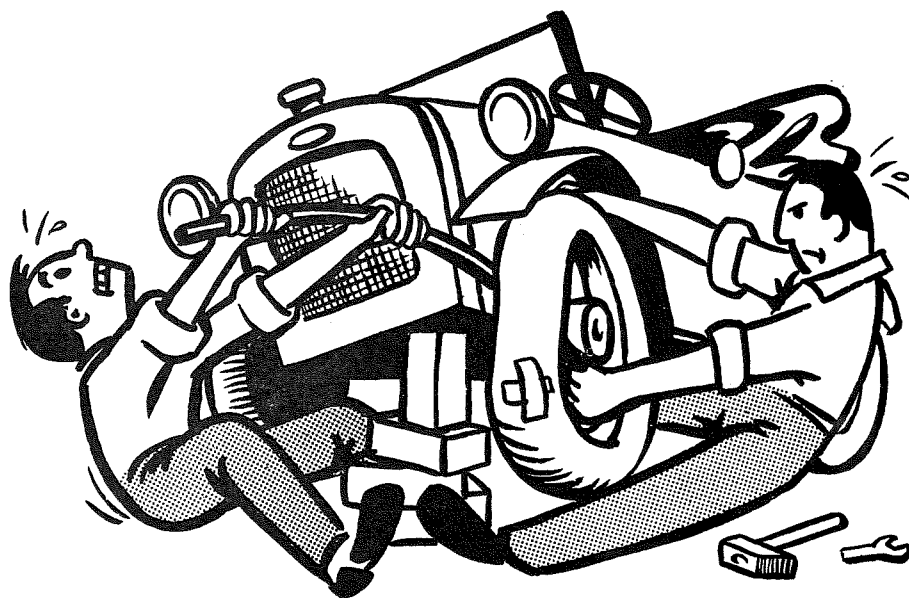
AUSTIN LUO
1800 MATKOILLENNE
LOISTOLUOKAN
PUITTEET

VEHO AB

PORI, TELJÄNKATU 10

TUSKAT POIS AUTOMATKOISTA

PORIN RENGAS

Ennen trubaduureilla
Teetä ja Torvisoittoa
nyt **LÄNNEN HERKKUJA**
ja Joululauluja

Hauskaa Joulua

LÄNNEN SOKERI

Jouluiloa

LELUOSASTOLTA

**HUOLTOASEMA
H. SANDBERG**

Pori, Yrjönkatu 14 - Puh. 13 221

Myynti avoinna klo 6.00—24

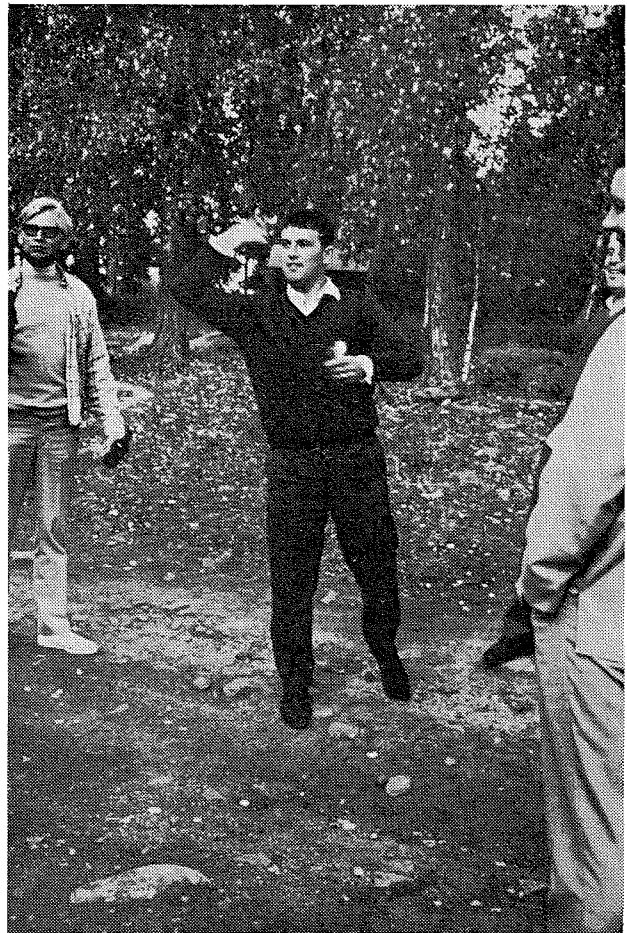
Huolto avoinna klo 6.30—18

ASA RADIO

Gallen-Kallelank. 3

Puh. 12 023, 14 818

● PAREMPAA ETTE LÖYDÄ

Kansainvälisyyttä siikaretkellä edusti Rembrand'in vävy Mr. Cunningham.

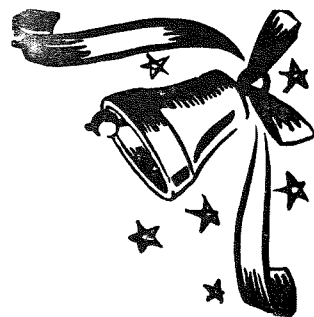
Kansainvälinen kanssakäyminen

Kuten tunnettua, on Porin Mies-Laululla ystäviä maamme rajojen ulkopuolella niin idässä kuin lännessäkin. Vierailuja tehdään puolin ja toisin. Ensi kesänä on meidän vuoromme tehdä konserttimatka Saksaan. Vanhat ja uudet lauluystävämme ovatkin jo ryhtyneet toimiin voidakseen taata meille kaikin puolin onnistuneen matkan. Erikoisesti meitä kiinnostaa mahdollisuus käydä Porin uusimmassa ystävyyskaupungissa Bremerhavenissa.

Paljon on tehtävä työtä ja markka poikineen kerättävä ennen kuin tällainen suuri suunnitelma toteutuu. Onneksi meillä kuitenkin on paljon ystäviä ja tukijoita, joten uskomme, että yhteispeleillä se taas sujuu.

PS. Tämänkin lehden tuotto käytetään devalvaation haukkaaman matkakassan kartuttamiseksi. Kiitos!

Musikaalisuudesta

Tavallisesti arvostellaan ihmisen musikaalisuus yksinomaan sen perusteella osaako hän laulaa tai soittaa jotakin instrumenttia. Ehkä tämä jokapäiväiseksi nyrkkisäännöksi riittääkin, mutta jos haluamme tarkempaa selkoa siitä, mitä musikaalisuus laajempaan käsitteenä on, on meidän syvennyttävä tarkastelemaan asiaa tieteen, lähinnä musiikkiin psykologian valossa.

— Emotionaalis-eettinen musikaalisuus

Tunne on se voima, joka luo perustuksen myös musiikkinautinnolle. Joka ei musiikkia kuunnelleensa tajua mielihyvätunnetta, hänelle ovat musiikin kauneusarvot vieraita.

Musikaalisuus ei kuitenkaan riipu tunteen voimakkuudesta yksinomaisesti. Epämusikaalinenkin henkilö voi kokea voimakkaan tunne-elämyksen kuullessaan jonkin sentimentaalisen molli-iskelmän jo pelkästään sanojen tai rytmi- ja ns. värinäaistin avulla (viimemainittu on mahdollinen kuuroillakin). Samoin voidaan usein havaita, että henkilö lapsena reagoi musiikkiin voimakkaammin kuin aikuisena. Aitoa musiikkitunnetta ei näin ollen määrää voimakkuus, vaan laatu.

Ulkomailla on tutkittu myöskin, miten vastaanottavainen henkilö kuullessaan musiikkia voi muuttua koko psykofysiologiselta olemukseltaan. Suurimmat muutokset tapahtuvat hengityksessä, verenkierrossa, lämpösäännöstelyssä (kylmänväreet) ja lihasjännityksessä.

— Intellektuaalinen musikaalisuus

Tällä ymmärretään pääasiassa kykyä tajuta sävel- ja aikasuhteita. Ihmisen kuuloelin, korva, muodostuu jo varhain siksi, minä se pysyy koko elämän ajan (lukuunottamatta iän tuomia muutoksia). Keskimäärin jo 2—3-vuotiaat lapset pystyvät laulamaan helppoja lauluja "nuotilleen", mutta sävelystajun kehitystä voi ilmetä vielä kouluajanakin ja tällöin on harjoituksella huomattava osuutensa sen kehittämiseksi.

— Sävelkorva

Kun me sanomme, että jollakin on hyvä "korva", niin se tavallisesti merkitsee sitä, että henkilö on musikaalinen. Tällaista korvaa, joka siis pystyy tajuamaan sävelten suhteita sävelystajun mielessä, sanotaan relatiiviseksi l. suhteelliseksi. Ilman tällaista kykyä ei meillä olisi olemassa melodiaa, ei sävel-lajeja, transponointia eikä yhtenäistä säveljärjestelmääkään.

Juuri relatiivista sävelkorvaa testataan esim. silloin, kun kuoroon tulee uusi laulaja. Pianolla soitetaan yksityisiä säveliä, oudoissakin intervaleissa ja koehenkilö laulaa nämä soiton mukaan. Tähän voidaan vielä lisätä transponointi, jolloin soitetaan niin matalia tai korkeita säveliä, ettei ao. henkilö pysty niitä laulamaan, vaan hänen on muutettava ne omaan äänialaansa sopiviksi.

Absoluuttisella sävelkorvalla taas ymmärretään kykyä tajuta kiinteitä sävelkorkeuksia. Henkilö, jolla on tällainen kyky pystyy ilman apuneuvoja tuntemaan soitettuja säveliä ja vieläpä laulamaan nimeltä määrätyn sävelen.

Tutkijat ovat todenneet, että absoluuttinen sävelkorva on usein perinnöllinen ja suhteellisen harvinainen. Samoin väitetään, että se esiintyy useimmin miehillä kuin naisilla. Absoluuttinen sävelkorva ei ole ehdoton edellytys ns. korkeammalle musikaalisuudelle, mutta oudolta tuntuu se tutkijoiden väite, että henkilö, jolla on absoluuttinen sävelkorva voi siitä huolimatta olla epämusikaalinen!

— Musikaalisuuden periytyvyys

Olemme varmaankin yhtä mieltä siitä, että musikaaliset ominaisuudet ovat mitä suurimmassa määrin periytyviä. Tästä ovat todisteena sellaiset musiikkinerot kuin Bach, Beethoven, Brahms, Mozart ja Strauss, jotka kaikki ovat saaneet musikaalisuutensa perintönä. Ei kuitenkaan riitä, että tätä arvosteltaessa tunnetaan vain isä ja äiti vaan tutkimus on ulotettava myös isovanhempiin ja äidin sekä isän sisaruksiin.

Yleisenä musikaalisuuden periytymisperiaatteena voitaneen pitää sitä, että jos vanhempien musikaalisuustaso on samanlainen tai erotus on hyvin pieni, niin lasten keskimääräinen lahjakkuus on hiukan korkeampi kuin vanhempien. Jos taas vanhempien tason erotus suurenee, vähenee lasten keskimääräinen lahjakkuus niin, että erotuksen ollessa huomattavan suuri, lasten lahjakkuus on matalampi kuin vanhempien! Vanhempien suuri tasoerotus vaikuttaa siis epäsuotuisasti lasten musikaalisuuteen.

— Rytmitaju

Musiikillisessa mielessä voidaan sanoa, kuten fil. tri Roiha teoksessaan Johdatus musiikkipsykologiaan: "Todella hyvä musikaalisuus edellyttää kehittyneen rytmitajun, mutta kehittynyt rytmii-

”Voitteko nyt paremmin?”

Ylläoleva sanonta on mieskuoropiireissä tuttu sanonta. Silläkin on kuitenkin todellisuuspohjaa. Porin Mies-Laulu oli ollut Tampereella vierailumatkalla, antanut konsertin, viettänyt sikäläisten ystävien kanssa iltaa, nauttinut virvokkeita ym. Paluu kotiin oli välttämätön, kuin myös tapahtui. Pari ensibasso turvautui puolenyön jälkeiseen Porin junaan (nimiä mainitsematta). Juna on nukkumajuna, mutta on siinä kuitenkin vaunuja muuhunkin tarkoitukseen (nim. matkustamiseen). Ystävykset löysivät sopivan penkin, mille istutua, junassa. Vastapäätä nukkui sikeästi vanhahko mies pitkästä harmaasta parrasta päätellen. Kuinka ollakaan, toiselle kavereista tuli äkillinen pahoinvointikohtaus, jota hän ei kyennyt hallitsemaan, vaan vastapäinen nukkuja sai parralleen koko ryöpsähdyksen ja tietysti heräsi ja rupesi ihmetellen pyyhkimään partaansa. Kavereista toinen, joka ei ollut tapahtumaan syyllinen, ymmäräsi kysyä heräävältä: ”Voitteko nyt paremmin?” Kun saatiin vastaus: ”Huomattavasti”, oli yleinen tyytyväisyys melkoinen. Matka jatkui enemmittä kummelluksitta.

H. Fr.

taju ei ole vielä merkki hyvästä musikaalisuudesta.”

Pikkulapsilla rytmitaju saattaa ilmetä jo sängen aikaisin (jopa 1 1/2 2-vuotiailla). Rytmii on muutenkin lapselle tärkeämpi kuin melodia ja sitä kuvastaa usein erilaiset liikehtelyt laulun säestyksellä. Lapsille on havaittu olevan myös kokonaan oma perustemponsa, joka vastaa suunnilleen käyntinopeutta ja sydämentykytystä. Niin ikään väittää eräs tutkija, että jokaisella yksilöllä on oma perusaikamittansa esim. kävelyssä ja kirjoittamisessa.

Jokaisella ihmisellä lienee rytmitaju, joskin se laadultaan vaihtelee suuresti. Rytmiiä voi harjoitella, mutta lopullisen kyvykkyyden säätää kuitenkin taipumusaste.

Ylläolevat rivit perustuvat pääasiassa Suomen ehkä tunnetuimman musiikkipsykologin, fil. tri Eino Roihan tutkimuksiin. Olen koonnut nämä sängen vaatimattomat musiikkipsykologian ”alkupalat” ärsykkeeksi niille, jotka eivät ole ennen tutustuneet tähän verraten nuoreen tieteenalaan sekä kenties lohdutukseksi niille, ”jotka ovat talvisodassa palelluttaneet sen ainoan musiikkikorvansa”.

Olli Runsamo
II basso

SEURAAVAT TOIMINIMET OVAT MUISTANEET

PORIN MIES-LAULUA

LAHJOITUKSILLAAN

HIETASALON LEIPOMO JA KONDITORIALIIKE

HUONEKALU SAMPO

KALLE TELJO OY

KELLO- JA SILMÄLASILIIKE

Pori, Gallen-Kallelank. 8 - Puh. 12 810

KOIVUSEN KENKÄKAUPPA

KULJETUSLIIKE U. LUOMA

Kommandiitti-yhtiö

INSTRUMENTARIUM

AUTOKOULU

JALMAR HEURLIN OY

Puh. 14 007

LANKA JA MUOVI Ky

OY GUSTAV PAULIG AB

Porin konttori, Puinnintie 10 - Puh. 23 122

PORIN PYÖRÄ

Antinkatu 13 - Puh. 16 685, 13 370, 12 470

SATAKUNNAN KUMIKORJAAMO MURRE

TAISTO PIHL'in SEURAAJAT

KULTASEPÄNLIIKE

VUORENMAA OY

Radio- ja sähköliike

valitkaa myt

kolmen ★ ★ ★ tähden
TOYOTA COROLLA

nopeuden tähden ★
 tyylin tähden ★
 laadun tähden ★

Katsokaa sen sulavan siron linjoja! Ne houkuttelevat ajamaan. Kokeilkaa kevyttä ohjausta, nopeaa vaihdetta, verratonta kiihtyvyyttä! Ne houkuttelevat ajamaan. Tunnustelkaa hienoa verhoilua, mukavia istuimia, sormia hivelevää viimeistelyä! Ne houkuttelevat ajamaan. Katsokaa konepellin alle, verratkaa varusteita, noteeratkaa näkyvyys, tu- tustukaa taloudellisuuteen. Corollan jokainen kohta houkut- telee ajamaan. Ajamaan nopeasti, tyylikkäästi, turvallisesti. 60 hv - 140 km/h - 4-vaihteinen täys- synkronoitu lattiavaihte - 5 hengelle rekisteröity 2-ovinen kori -

AUTOLIIKE

Puh. 13 266

AUTOKOULU

Puh. 13 266

AUTOKORJAAMO

Puh. 13 067

**ILMARI
 MÄKINEN Oy**

PORI

Gallen-Kalellankatu 8

**Porin Ympäristön
 Osuusmeijeri**

PORI, puh. sarja 11 640

SIIKAISTEN MEIJERI

KIIKOISTEN MEIJERI

KÖYLIÖN MEIJERI

LUVIAN MEIJERI

**Entä ellei työntäjä
 ole mukana?**

Antakaa meidän asentaa uudet Kometa-nastoitetut Hakkapeliitat autonne joka pyörään. Kaksilaippai- suutensa ansiosta Kometa-nastat eivät irtoa eivätkä kaadu. Myös luonnonkuminen Hakkapeliitta-rengas, johon tehtaalla on valettu valmiit nastareiät; takaa, että nastat pysyvät vankasti "kiinni-nipistettyinä" paikoillaan. Kometa-nastoitetut Hakkapeliitat va- pauttavat Teidät talviajon "rattijännityksestä". Meiltä saatte talven turvan, Kometa-nastoitetut Hakkapeliitat.

LUJALAN
 Kumikorjaamo

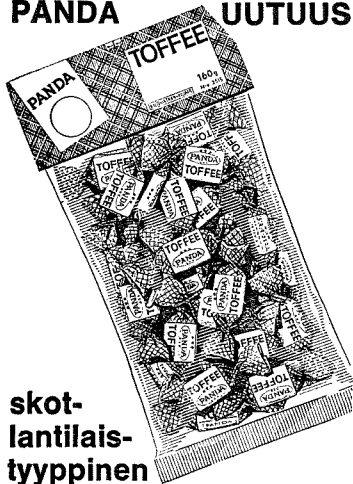
PORI

RAUMA

Siikaretken näkymiä Erkin huvilalla

PANDA UUTUUS

skotlantilais-tyyppinen

maitotoffee

Herkullinen, pehmeä täysmaitotoffee.

100
pussi

PANDA uutuuS

MARJUKKA
karamelli

Raikas suklaatäytteinen piparminttumakeinen

100
pussi

UUSI

MOKKA
KATRIINA

Nyt voitte avata pakkauksen avausnauhasta.

512
500g

SOK

OSUUSKAUPAT SATAKUNNASSA

*Toivotamme
Hauskaa Joulua
Teille Kaikille*

 PALINQ

 YRJON AUTO

YRJONKATU 21 — PORI

Taas uutta NOKIALTA..

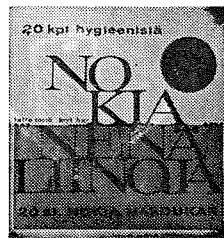

Nokia lautasliinat

Ne ovat erittäin pehmoisia, koska ne ovat kolminkertaisia. Värät valkoinen, keltainen, punainen, sininen, vihreä ja lila. Ja jokaista väriä on vielä kolmea eri kokoa. Pakattu hygieeniseen muovikääreeseen.

Muistakaa myös muut Nokia Talouspaperit; Nokia Silk, Nokia Crepe, Nokia Kaksoiskreppi ja Nokia Keittiöpyyhe.

OY NOKIA AB
PUUNJALOSTUS- JA VOIMATEOLLISUUS

Nokia nenäliinat

Kätevä koko taskuun ja käsilaukkuun.

KAUPPAHUONEEN
KORKEALAATUINEN

LUXUS-MOCCA

Top-Vac pakattu 3,—

Kauppahuone Lipsanen

SOT:n KINKKU JOULUN JUHLISTAA

Nyt on aika tehdä kinkkutilaus
kauppiaaltanne ja siten varmistau-
tua, että joulustanne tulee juhlaava.

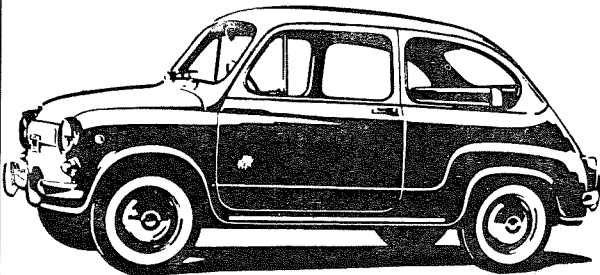
SOT:n kinkkuissa on valinnan
varaa

- ★ JOULUKINKKU
- ★ SAUNAPALVATTU KINKKU
- ★ KORPPUKINKKU
- ★ ITALIANKINKKU
- ★ SUOLATTU KINKKU j.n.e.

Tilatkaa se jo tänään ja muis-
takaa merkki

FIAT 600 D pikkujättiläinen

Sen suosio jatkuu
Sen maine
vahvistuu

HANKKIJA

Porin konttori

Yksi neljästä

*Maa mustana vain, taivas pilvessä on,
vettä sataa
jatkuvasti,
tottakai, sillä syksy nyt on.*

*Mielen apeaksi monen kulkijan saa,
miksi näin,
ei totta se lie,
vielä lehtipuut, luontoa koristaa.*

*Oma taikansa lie, syksyllä tarkoitus,
pimeät illat
lemmen siteet
syttymään saa, sanan rakkaus.*

*Moni vanhana muistelee kaihoten,
syksyn ihmeitä,
muistorikkaita,
silmit herkistä hetkistä kostuen.*

"yx" Tavallinen

Harrastus vain

*Kerran eräs torstai-ilta
oli mieleen painuva.
Koska myöskin laulu-ilta
mainittuna iltana.*

*Kato miesten laulavien
oli vallan valtava.
Syy on aivan tavallinen
isonmäen montussa.*

*Kiekkoilta samaan aikaan
oli varsin vaikeaa.
Laulu touhu kiekkoiltaan
miksi aina sattuikaan.*

*Eihän aina laulumieskään
rivissä nyt jaksa ei.
Sattuu olla vaikka yskää
isoon mäkeen jalka vei.*

*Kiekkoilukin tämän miehen
osa ompe harrastus.
Sopii silti samaan iltaan
siellä ääniharjoitus.*

*Tämä kuuluu arkitouhuun
rivimiehen elämään.
Mutta laulun sekä kuoron kouluun
silti ainiaaksi jää.*

*Tämä viisu vain on yhden
rivimiehen kakkosen.
Silti paras ompe kaiken,
laulutouhu yhteinen!*

"yx" Tavallinen

Kalaliike Veljekset Mäkinen

Om. Pentti Mäkinen
KAUPPATORI ja KAUPPAHALLI
Puh. 12 149, 12 605
KONTTORI ja VARASTO
Säveltäjänkatu 16

Saunapäivisin ei pidä syödä säynävää sillä saunaan mennessä on vaikeuksia paidan riisumisessa, ruodot tulevat helposti nahan läpi.

Tarjoaa äänenkirkastukseen hyvää lohta

Tilaukset teollisuus-, liike- ja rahalaitoksille

Kotelot, kirjetaskut, suojakannet ja mainoslahjat

Saumausta PVC-muovikalvosta

LEHTI-MUOVI
KOMMANDIITTIYHTIÖ

PORI, JAAKONTIE 12
PUH. 13 029, 12 629

Säilytä terveytesi

Luonnollisia myrkyttömiä
tarvikkeita saat

Porin Terveysravinnosta

Iso linnankatu 7 - Puh. 16 989

KARJAKUNTA

maan suurimpana liha-alan keskusliikkeenä kulkee

- **laatututkimuksen**
- **kehityksen kärjessä**

Ostaessanne KARJAKUNNAN tuotteita tiedätte saavanne laadullisesti parasta.

Karjakunta

Voimatekijä liha-alalla

SATA-TURKIS

Pori, Yrjönkatu 20, puh. 16 210

Suuri valikoima naisten erilaisia turkkeja ja kaikenlaatuisia turkisnahkoja

**TURKIKSIEN ERIKOISLIIKE
PORISSA**

Kun ilta on vielä nuori —
ja haluatte rentoutua —
tervetuloa tuttuun ja tunnelmalliseen
ravintola ITÄPUISTOON

TANSSIAISET JOKA ILTA

Maanantaisin ja perjantaisin

HUMPPA JA EPI NIEMI

Sunnuntaisin

KAHVITANSSIAISET klo 17—19

Viihtyisyyttä
joka hetki

ITÄPUISTO

Hovimestari puh. 12 320

Kuljetukset nopeasti ja huolellisesti

Kuljetusliike Porin Pikatoimisto

OM. KALEVI SALO
Gallen-Kallelank. 9 C
Puh. 17 121 ja 14 721

" ain laulain työtäs tee "

Näin kehrää ajokkinne jälleen, kun se on meillä huollettu ja testattu talviajokuntoon. — Hyräilemään se ihan pistää kuljettajankin kun auto selviää joustavasti talviajon vaikeuksista.

Suoritamme asiantuntemuksella korjauksia kaikkiin ajoneuvoihin.

HILLMAN-, SUNBEAM- ja **DAF**-henkilöautojen sekä **DAF-** ja **GOMMER**-kuorma-autojen ja **SIMMS** diesel- ja sähkölaitteiden valtuutettu piiriedustaja Porin talousalueella.

Ajanmukainen **DIESELKORJAAMO**. — Varaosia yleisesti esiintyviin automerkkeihin.

Heti ajoon sopivia vaihtoautoja.

Satakunnankatu 28
Puhelin 15 036, 15 037,
15 038, 15 039.

KAUPPATORIN APTEEKKI

ULVILAN AUTOHUOLTO

OM. Y. KÄÄPÄ

Puh. 88 156

PUTKIRAKENTAJAT OY

Lounainen linjkatu 6

Puh. 16 353

METALLIVALIMO K. LAHTINEN

Palokunnanpuistokatu 40

Puh. 24 297 ja 23 846

HARJOITUKSISSA KUULTUA

Oli puhetta Saksan matkakassasta, jota kukin ylläpitää keskuskartanon PYP:ssä, Veli Kouhi esitti, että se ei tietystikään ole välttämätöntä säästää juuri k.o. pankkiin, kunhan vain kaikki matkalle lähtijät hoitavat asiansa niin, että määrätynä hetkenä siellä on tietty summa. Joku sanoi joukosta: "Eksääkin Nikki ole säästänyt sukkaan?" Jolloin jostain kuului ääni: "Ei Nikki mihinkään sukkaan säästä vaan "Karvalakkiin".

Joli harjoitti bassoja ja tokaisi I basson yrittäessä parastaan. "No koetetaanpas uudestaan, sanat meni nimittäin jo".

Joku kuorolainen tiedusteli, että kuinka vanha tuo pappa Salokangas oikein on. Hänelle ilmoitettiin 86 ja vielä hän pappa laulelee parikymmentä vuotta PML:ssä. Sivulta kuului ääni: "Mihinkäs kuoroon Heikki sitten sen jälkeen liittyy".

Isännöitsijä ilmoitti, että sitten pidetään huutokauppatilaisuus tempaus nimeltä "Meidän vintiltä teidän vintille." Kaikkia tavaroita voi tuoda. Kelpaakos vanha auto kysyi joku joukosta. Mutta sun täytyy Arne katsastaa se ensin, ehätti joku sekaan.

Älkää ottako pojat sitä palkkaa niin kovaa, sillä virhe kuuluu niin kovin voimakkaasti (Joli).

LIIKEMIEHEN OPETUS

Eräällä liikemiehellä oli poika, josta oli tuleva liiketoiminnan jatkaja. Isä oli vähän huolestunut siitä, että poika ei varmaankaan tiedä mitä ovat liike-elämässä edustuspäivälliset ja muut istunnot. Varsinkin alkoholin käyttö lienee sellainen, jota hänen olisi opastettava hänelle.

Mentiin ravintolaan ja isä tarjosi pojalle päivällisen ja siirryttiin sitten kahviin ja konjakkiiin. Isä sanoi: Silloin kun alat nähdä kahtena jonkin esineen, niin silloin on raja, jota ei pidä ylittää. Katso nyt esimerkiksi tuota kissaa, jolla on 2 silmää, jos sinä näet sillä neljä silmää, niin tiedät silloin kuinka on tilasi.

Poika katsoi kissaa ja sanoi: "Isä, kyl se on niin, ettei toi kissa tule, vaan se menee pois päin."

Kun tietää millä alalla veli Laikio toimi niin on vähän uskallettua kertoa laihialaisesta säästäväisyydestä, sillä se pienentää huomattavasti voin menekkiä.

Kerrotaan, että laihialaiset nimittäin käyttävät voiveitسنä lämmitettyä maskalia.

Keskusteltiin laulujen äänittämisestä. Antti Jyrämä sanoi: Viime kerralla kun täällä Mies-Laulun talolla äänitettiin, niin tuosta kulki auto ohi juuri äänityksen aikana ja aiheutti häiriötä. Se on ihan totta, sanoi opettaja, se on varteenotettava seikka. Se tarttis kielittää koko liikenne äänityksen aikana. Mä tiedän, tokaisi Eka Penttilä: Jos Arne Mäkinen menis tonne kadunkulmaan katsastusmiehen lakki päässään, niin kyllä kaikki kurvaisi jo edellisestä kulmasta.

Opettaja kansakoulussa puhui lapsille erilaisia vertauksia ja sanoi, että niistä yleensä oppii tärkeitä asioita. Lisäksi se on tapa, jota on aina käytetty. Hän esitti muutamia opettavia esimerkkejä. Sitten hän kysyi voisiko joku oppilaista esittää vielä yhden, jolloin pikku Kalle viittasi innokkaasti:

No kerropa sitten: Juu mä näin kerran pihalla aamulla pienen linnun, joka värjötteli kylmissään. Sitte tuli lehmä ja päästi ison kasan. Sen linnun päälle. Se lämmitti sulosesti ja lintupa alkoi laulaa sirkutella iloisesti. Mutta sitten tuli naapurin kissa ja söi sen linnun.

Opettaja kysyi: "No mitä tästä sitten opimme?"

Kalle vastasi: "Kyllä siitä vaan sen oppii, ettei kannata laulaa sirkutella, jos on kurkkua myöten paskassa".

**TÄMÄ
ON
UUSI
ISUZU**

**TÄYDELLISIN
1500 ksm luokassa**

**SISU – TRIUMPH
SKODA – ISUZU
RAMBLER ja
MORRIS** autojen

Piirimyynti

VARAOSIA JA TARVIKKEITA EDULLISESTI
SUOSITTU HUOLTOKORJAAMO

VAUNU JA VARAOSA

PORI, PUH. 19 111

Satakunnan Liikenne Oy

Mikonkatu 11

Puh. 18 451

Kuljetusliike Alamäki Oy

Valtakatu 30 - Puh. sarja 11 521

Tuo ja vie

TALOUSMUOVIA
MUOVIKALVOJA
LEIKKIKALUJA

Puh. 15 710, 17 873, 17 375

SÄHKÖLIEDET, JÄÄKAAPIT, VALAISIMET
EDULLISESTI

**PORIN
MATKATOIMISTO OY**

Pori, Antinkatu 7
Puh. 11 509, 13 748 ja 13 780

KAUSE%

Pori - Puh. 11 281 sarja

SAHATAVARAA
PUUSEPÄNTUOTTEITA
KESÄMÖKKEJÄ

KERRALLA
KAUNISTA KOTIIN
KALUSTE
ilkka impivaara

Pori, Iso linnankatu 19
Puh. 16 990, 16 991

KESKUSAUKIO - PORI

Voitto Pohjola
JA KUMPP.

Pori - Helsinki - Tampere - Turku

Paperikauppa-alan ja lelujen
erikoistukkuliike

OFFSETPAINO, KIRJAPAINO JA -SITOMO

Oy Vesijohtoliike - Huber Ab
Pori, Yrjönkatu 2 - Puh. 11 550

Painovirhepaholainen

Tunnetuin kaikista paholaisista on painovirhepaholainen. Se on toisinaan hyvin hienotunteinen, mutta toisinaan aivan moraaliton.

Herra Pp:n pukinsorkka on useinkin pieni ja ainoa muuttunut, puuttuva ja liiallinen kirjain. Niinpä eräskin lehti kirjoitti eduskuntatyössä tarvittavan yksimielisyyttä jatkaen: "Mikä hyväksi ja valtakunnalle edulliseksi huomataan, sille puhemiehen **muija** paukahtaa." Kunnanvaltuuston kokouksuutisessa myönnettiin liikkeelle "myrkyllisten naineiden myyntilupa". Eräs liike halusi ostaa puhtaita riepua, mutta ilmoituksessa olivat p- ja r-kirjaimet vaihtuneet.

Edelleen "hyvähuulinen tyttö etsii kirjeenvaihtoveria" keskisuomalaisessa lehdessä. Etelä-suomalainen mylläri puolestaan ilmoitti "Olen avannut myllyni. Aina kännissä." Ehkä totuus paljastui tässä tahtomattaan.

"Huvila kirkasvetisen puuron varrella" houkuttelee varmaan lukijoita erikoisesti nykyisenä aikana. Mitähän papat tuumailevat kun ilmoitetaan "Mammoja otetaan kantakirjaan sukuselvityksineen". Tuskin se ilmoittaja saa kaveria silloin kun teksti on "Mustasukkainen mies haluaa kirjeenvaihtoon".

Mielikuvitusta tarvitaan "Herra Painovirhepaholaisen" ilmoittaessa isännän kaupitelleen virheetöntä "yöhevosta" tai etsineen "öistään huolehtivaa karjanhoitajaa".

Väärä sanajärjestys aiheuttaa myös hassunkurisuutta kuten "Myyttävänä kansanhuollon lupaa vastaan poikiva lehmä" tai haettaessa "Kaksikielistä myymäläapulaista". Toisinaan etsii paikkaa "Tunnollinen mieskarjanhoitaja."

Myös "Talo peltikatolla" on usein myynti-ilmoituksissa. Tällaista taloa ei kuitenkaan ole nähty ainakaan Suomessa. Sikalaan sentään ei juuri haluta asumaan. Kuitenkin "Pieneen sikalaan otetaan pariskunta", viittaa tällaiseen.

Ns. kömmähdykset voidaan lukea myös painovirheiden joukkoon kuten: "Asemapäällikkö on lahjoittanut yhteiskoululle munansa, joita hän on huolellisesti vaalinut vuosikymmenien ajan". Mitähän tuumivat ao. sairaalan lääkärit kun lehdessä ilmoitetaan "potilaiden myyjäisistä". "Loukkaantuneet kuljetettiin Turun lääninsairaalaan, missä voitiin todeta Anni jo täysin käyttökelvottomaksi."

Painovirhepaholainen on lehtiväen keskuudessa vähemmän mieluinen tuttavuus. Sen aiheuttamat huvihetket antavat kuitenkin paljon anteeksi ja elämään siis tämä arvon "Herra Painovirhepaholainen".

Y.

RAKENNAMME ALUEITTAIN AJANMUKAISESTI UUSIMPIA TEKNILLISIÄ MENETELMIÄ KÄYTTÄEN PORISSA, TURUSSA, HELSINGISSÄ, JYVÄSKYLÄSSÄ JA FORSSASSA.

RAKENNUSTOIMISTO
A. Puolimatka Oy

**Rakentavaa työtä
Porin kotien hyväksi!**

50 vuotta

MONIPUOLISTA
PALVELUA
MAAKUNNAN
HYVÄKSI

1917 — 1967
SATAKUNTA

MENESTYVÄN LIIKKEEN 3 PERUSEDellyTYSTÄ

- I Kolminkertaiset vakuutukset
- II Kaksinkertainen kirjampito
- III Yksinkertaiset tilintarkastajat.

MAHDOTON LÄÄKE

Lääkäri oli tutkinut potilaan ja virkkoi tälle lopuksi:
— Ja sitten teidän täytyy työnne päätyttyä paljon kävellä ja liikkua ulkoilmassa.
— Mahdotonta tohtori! huudahti potilas.
— Kuinka niin? ihmetteli lääkäri.
— Olen ammatiltani postinkantaja!

PITI VARMISTAA

Maalaiseukko oli apteekissa ostamassa lääkettä sekä miehelleen että talon hevoselle.
— Katsokaa nyt, että pulloihin tulee varmasti oikeat laput, virkkoi hän farmaseutille. — En tahdo, että hevoselle sattuu mitään ikävää ennen kevätkyntöjä.

AVIOEROT

— Avioerojen suuri lukumäärä todistaa, että Amerikka on vapaiden ihmisten maa, huomautti muuan.
— Niinpä kylläkin, virkkoi siihen toinen, mutta runsas ja tasaisesti nouseva avioliittoisuus osoittaa, että se on vielä urheiden ihmisten kotimaa.

Pyhäkoulun opettaja: — No, Jukka, minkälaiseksi kuvittelet maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa?
Jukka: — Tahmeaksi.

SAVOLAISUUTTA

Savolainen makasi kuolemaisillaan ja pappi haettiin hänen luokseen. Pappi kysyi sairaan syntejä, jotka tämä tunnustikin. Viimein pappi sanoi:

— Eikö ole enää mitään syntejä?

Savolainen rupesi itkemään ja myönsi vielä yhden olevan. Papin kysymykseen, mikä se olisi, vastasi savolainen yhä nyhkyttäen:

— Kum minä raakka oun savolaene!

Pappi lohduttelemaan:

— Ei se synti oo, vaan suuri häppee.

EPÄMUSIKAALINEN

Eräänä kesänä lomaili Erkki Melartin maaseudun täysihoitolassa. Kerran hän tuli aamulla varhain huoneestaan ruokasaliin unisena ja äreänä. Kesä oli silloin alussaan ja hyttyset ahnaimmillaan.

— En voinut nukkua koko yönä, hän selitti pahan-tuulisena. — On se kumma, ettei yksikään hyttynen osaa ottaa fissiä puhtaasti.

JOKAVIIKKOISTA

Kun Tampereen suomalaisen yhteiskoulun tunnetulta rehtorilta, kouluneuvos Kaarlo Tiirilältä aikanaan kysyttiin, sallisiko hän tanssia toverikunnan juhlissa, vastasi hän kieltävästi. Kuusi vuotta myöhemmin tehtiin uusi yritys.

— No, en suinkaan minäkään nyt joka viikko mielipiteitäni muuta, vastasi rehtori kysyjille.

Ylioppilas, joka on tullut filosofian tenttiin, ei osaa juuri mitään. Professori koputtaa lopulta ohimoaan ja virkkaa:

— Taitaa olla yläkerta huonosti sisustettu!

— Niin on täälläkin, vastaa toinen napauttaen päätänsä.

HAMPAAT HANKITAAN

Muuan maallikkosaarnaaja kehotti kuulijoitaan pakenemaan Herran vihaa ja pelastumaan viimeisen tuomion kauhuista.

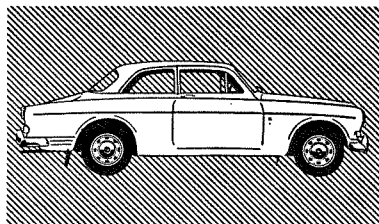
— Siellä tulee olemaan itkua ja hammasten kiristystä! hän huusi. Muuan vanha eukko nousi ylös ja sanoi:

— Minulla ei ole hampaita.

— Mitä, eikö ole? jyrisi puhuja. — Kyllä teille sellaiset hankitaan!

VOLVO AMAZON

Turvallinen teräskori suo-
jaa matkustajia kaikissa
tilanteissa.

Taloudellinen kulutuksel-
taan, huolloiltaan ja jäl-
leenmyyntiarvoltaan.

Kestävä ruostesuojaus
ulottuu myös umpinaisten
osien sisäpuolelle.

85 hv, 100 hv, 115 hv

PORIN
Autokeskus oy

Autoliike ja korjaamo
Yrjönkatu 3, vaihde 18 011

SUOMEN SUURIN HUONEKALUMYYMÄLÄ

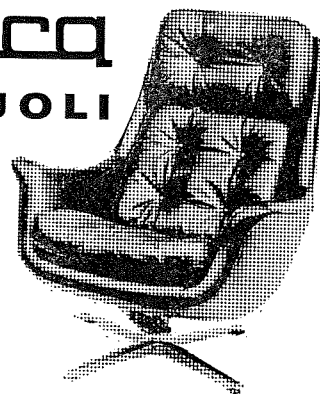
TARJOAA MITTAVISTA VALIKOIMISTAAN
EDULLISIA OSTOJA

seneca
LEPOTUOLI

Verhoilu
nappanahkaa

ERIKOISHINTAAN

Tervetuloa
tutustumaan!

Vesava Oy

OY SATALEIPÄ

LEIPOMO- JA KONDIITTORILIIKE

Puh. 16 502, 16 237

ARVO AALTONEN OY

Iso linnankatu 15

Puh. 12 225, 15 725

RATSULA
HYVIEN PUKIMIEN SUURMYYJÄ PORISSA

JOULUASUT KOKO PERHEELLE

**PENTTI
PIISI**

Älä valitse vaimoa eläkä palttinaa kynttilänvalos-
sa. (Espanjalainen sananlasku.)

Kaksikymmenvuotiaalle naiselle rakkaus on laak-
so, kolmikymmenvuotiaalle viidakko ja nelikym-
menvuotiaalle alppien huiput. (Englanti.)

Jumalat antavat arvoa naiselle, joka ajattelee
ennen kuin avaa suunsa. Hänen huuliltaan virtaa
helmiä. (Kiina.)

KOHTELIAS KOMMELLUS

Juhani Aho saapui kerran Uuden Suomettaren toimi-
tukseen tapaamaan päätoimittajaa. Nuori päivystävä
toimittaja, joka lyseolaisena oli nähnyt kerran Ahon ko-
mean hahmon kadulla Kuopiossa meni kerkeästi kirjai-
lijaa vastaan ja ripusti hänen päällystakkinsa naulaan
— siihen aikaan ei ollut eteisvahtimestaria. Aho kysyi
päätoimittajaa, ja nuori mies vastasi myöntävästi. Ol-
lakseen kohtelias hän aikoi sanoa: "Tehkää hyvin ja as-
tukaa sisään". Mutta hänelle sattuihin pienoinen lip-
sahdus ja hänen suustaan luiskahti savolaisittain:

— Astukee hyvin ja...

Jatko tarttui kurkkuun, mutta Aho jatkoi hyväntuuli-
sesti hymyillen:

— Ja tehke sissään.

— Oi, Kalle, vielä yksi sellainen suudelma niin olen
ikuisesti sinun.

— Kiitos varoituksesta, Maija.

SAMAA MIELTÄ

Eräs vaalipuhuja oli matkallaan Savossa. Hän ryh-
tyi istuessaan reessä Pieksämäen ja Joroisten välillä
käännyttämään vanhaa kuskia "oikeaan uskoon". Valis-
tuspuheensa jälkeen hän kysyi:

— No, mitä mieltä asiasta olette?

— Ka, sitä mieltä, mikä reessä istuu, vastasi rehelli-
sesti ukko, joka ilmeisesti oli kyydinnyt muidenkin puo-
lueiden vaalipuhujia.

KOHTELIAISUUS HUIPUSSAAN

Eräissä kutsuissa lausuili 97-vuotias Fontenelle vali-
koituja kohteliaisuuksia eräälle nuorelle kauniille rou-
valle. Kun hän sitten hiukkasta myöhemmin sivuutti
naisen mennäkseen ruokapöytään luomatta silmäystä-
kään tähän, tiedusteli kaunotar:

— Kuinka voin enää pitää arvossa lausumianne kau-
niita sanoja, kun painutte ohitseni noin vain katsomat-
takaan minuun?

— Hyvä rouva, vastasi vanhus, — jos olisin katsonut
teitä, en olisi millään voinut mennä ohitsenne.

OLISIT KYSYNYT

Salamannopean kosinnan jälkeen oli nuori mies men-
nyt naimisiin. Kun pariskunta oli ollut häämatkalla
muutaman päivän, kävikin ilmi, että vaimo oli kää-
meenlumooja. Mies oli hieman harmissaan ja kysyi hie-
man nuhtelevaan sävyyn nuorikohtaan:

— Mikset koskaan kertonut minulle, että olet kää-
meenlumooja?

— Sinä et koskaan kysynyt sitä, vastasi vaimo.

HYVÄ MUISTI

Eräät näyttelijät keskustelivat muutamasta tunnetus-
ta naisesta, jonka elämä ennen avioliittoa oli ollut täyn-
nä rakkausseikkailuja.

— Hän teki hyvän naimiskaupan, virkkoi muuan. —
Ja kerrotaan, että hän teki miehelleen täydellisen tun-
nustuksen menneisyydestään.

— Kunniallinen teko! huudahti toinen. — Ja millainen
rohkeus.

— Niin, ja millainen muisti! virkahti kolmas.

— Haluaisitko yhtä kauniin vartalon kuin Lealla?

— Se olisi liian suuri ilo miehelleni.

SUURINTA RAKKAUTTA

— Milloin rakastit minua eniten, Jukka?

— 1917.

— Olikohan se se vuosi, jolloin minulla oli leveällieri-
nen musta hattu.

SÄÄENNUSTE

Kaksi säätietelijää kohtaa:

— Tänä iltana tulee sade, sanoi toinen.

— Miksi niin luulet, ihmetteli toinen.

— Olen juuri pessyt auton, oli vastaus.

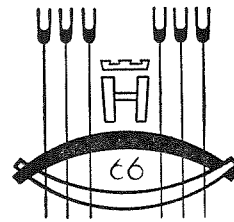

Holmlund pullat pyörittää
— ja hyvät leivät myö
ja se ei kuole milloinkaan
— joka Holmlundin leipää syö

ILMARI

Teitä **palvelevat** Holmlundin Hallit: — myyvät melkein mitä vaan:
kiinalaisista koirankupeista — Karhijärven laihoihin särkiin —
ja kaikkea muuta siltä väliltä.

VUOTTA

kaupan ja leivän tekoo

PORISSA

KIELIKYSYMYKSESTÄ

Siihen aikaan kun Engberg oli Ruotsin opetusministerinä, hän joutui eräässä juhlassa puhumaan Suomelle, jolloin hän sanoi:

— Suomi, tuhansien järvien maa, on kaunis maa, niin kaunis, että sillä täytyy olla kaksi kieltäkin voidakseen kylliksi ylistää maansa ihanuutta...

RUOKAILEMASSA

Muuan sälli rupesi rengiksi taloon. Kun käytiin ensi kerran syömään, oli ruokana perunoita ja lihapullia. Sälli heittäytyi lihapullia tuntemattomaksi, kaatoi kaikki omalle lautaselleen ja sanoi:

— Minä syön nämä ruttoperunat, jotta isännälle jää hyvät perunat.

SISÄTOIHIN

Muuan Savon ukko tulee Kallaveden Kaupunkiin tapaamaan maaherra Ignatiusta. Kun hänelle ilmoitetaan, ettei maaherra ole kotona eikä koko kaupungissa, vaan Helsingissä sisäministerinä, tuumi ukko poistuessaan:

— Eipä hänestä ulkotoihin olis ollutkaan!

— Nuo sienet ovat myrkyllisiä. Jos syötte niitä, niin kuulette.

— En minä niitä syö, minä myyn.

TUPAKKAMIEHIÄ

Ukko Brofeldt, Juhani Ahon isä, oli kova tupakkamies. Seurakunnassa oli kuitenkin ns. renqvistiläisiä, joiden mielestä tupakanpolto oli syntiä. Muuan isäntä, ompelukoneagentti, suvaitsikin huomauttaa rovastille:

— Kuulkaahan rovasti, ei Ristus polttanna.

— Ei se myynnä Singerin ompelukoneitakaan, vastasi ukko puhaltuen paksun pölläyksen piipustaan.

KIELTO JA SEN KIERTÄMINEN

Koska Moliere oli siirtynyt ajasta ikuisuuteen ilman katolisen uskonnon edellyttämiä kuolinsakramenteja, kirkonmiehet kieltäytyivät hautaamasta häntä vihittyyn multa. Ludvig XIV oli tästä pahoillaan ja koetti tavuutta näitä tekemään poikkeuksen, mutta turhaan. Neuvottelun loppuvaiheessa kuningas sai neroneimauksen ja kysyi:

— Kuinka syvään ulottuu vihitty maa?

— Neljän jalan syvyyteen, sir.

— Hyvä, sanoi kuningas huojentunein mielin, — haudatkaa hänet sitten kuuden jalan syvyyteen!

YSTÄVÄLLISYYTTÄ

Erään kuulun kirjailijan rouva sai kutsun perhejuhliin, jonne hän lähti hyvin vastahakoisesti. Kaikki sujui hyvin, mutta kun hyvästijätön aika tuli, puristi vieras sydämellisesti emännän kättä ja lausui:

— Olimme niin ystävälliset, kun tulimme!

JÄLKEEN VIEROITTAMISEN

Texasin piispan vieraillessa Lontoossa hänet kutsuttiin hienoon tilaisuuteen, jossa kaikki naiset esiintyivät varsin avokaulaisissa puvuissa. Illan emäntä kysyi vieraaltaan uteliaana, oliko hän ennen nähnyt mitään tähän verrattavaa.

— Ei sen jälkeen kun minut vieroitettiin, vastasi piispa.

SAITUUTTA

— Olen kuullut, että aiot naida taloudenhoitajasi.

— Aivan niin. Hän on saanut minulta niin paljon säästöön, ettei minun kannata päästää häntä muualle. Ja sitä paitsi pääsen maksamasta hänelle kuukausipalkkaa.

LATTIANPÄÄLLYSTEET

sata Laatta Oy

Uusikoivistontie 77

Pori - Puh. 24 477

TERVETULOA HYVÄLLE ASIALLE

K-kauppias yhdessä keskusliikkeensä Keskon kanssa kehittää jatkuvasti palveluaan valikoiden — koulutustoiminnan ja myymäläudistuksen avulla. Näiden toimenpiteiden tarkoituksena on Teidän palvelemisenne — paremmin, ja se on hyvä asia.

K-KAUPPIAAT JA KESKO

LAELMAN VÄRI Ky

EINARI E. OKSANEN

Antinkatu 23 - Puh. 11 555, 11 556

Laatumaalit

LAELMALTA

Asiantuntija

VÄRIKAUPASTA

VALINTAMYYMÄLÄ

KAUKO GRÖNROOS

Käppäräntie 14 - Puh. 15 529

TUNNUSTUS PIISPALLE

Piispa vieraili eräessä seurakunnassa pitäen vaikuttavan saarnan. Kirkonmenojen päätyttyä tuli muuan vanha rouva sakastiin ja lausui piispalle tunnustuksen sanoja:

— Te ette voi aavistaakaan mitä teidän saarnanne merkitsi minulle. Se oli kuin vesi hukkuvalle ihmiselle.

— Kerrotaan vaimosi käyvän joka ilta kapakkakieroksella.

— Väärinkäsitystä. Hän etsii minua.

KERSKAILUA

Kaksi neitosta keskustelelee henkevästi, ja paljastavat toisilleen omia pikku salaisuuksiaan. Toinen sanoo:

— Minun sulhaseni kerskailee aina menevänsä naimisiin maailman kauneimman tytön kanssa.

— Vai niin, kukahan hän mahtaa olla? vastaa siihen toinen.

HYVÄÄ YÖTÄ

Komppanian vääpeli tulee ovelle toivottamaan hyvää yötä. Hän kuulee takaansa kuitenkin puhetta lähtiesään, kääntyy takaisin ja sanoo:

— Kun minä sanon hyvää yötä, se tarkoittaa "turpa kiinni"!

Perältä kuuluu vieno ääni:

— Hyvää yötä, herra vääpeli, hyvää yötä.

UNETTOMUUS

Stephen Leacock on sanonut, että ihmiset enimmäkseen liioittelevat puhuessaan unettomuudestaan.

— Kun nuorena miehenä asuin Torontossa, hän kertoo, tuli veljeni George luokseni vierailulle. Hänelle ei voitu järjestää eri huonetta, joten jouduin nukkumaan hänen kanssaan. Aamulla kysyin Georgelta, kuinka hän oli nukkunut.

— En koko yönä saanut unta silmiini.

— Enkä minä, vastasin. — Saatoin kuulla yöllä kaikki äänet.

Kun veljekset sitten nousivat ja sytyttivät lampun, huomasivat he hämmästykseseen, että vuoteella oli kalkkilaastia. Sisäkatto oli yön aikana romahtanut, eikä kumpikaan ollut sitä huomannut.

Piispa Eero Lehtisen kerrotaan olevan innokas moottorimies, joka osaa itse korjata moottoriin mahdollisesti tulevat viat.

Hän oli eräänä kesäpäivänä autokorjaamon pihalla oman autonsa kimpussa haalarit päällään.

Töreyttipä siihen sitten leväenlaisesti dollarihymylään sellainen "ponssari"-tyyppinen herra ja huusi tälle haalaripukuiselle: "Tulkaahan tänne ja katsokaa, mikä piru tuolla moottorissa särisee!"

Tehtiin työtä käskettyä ja vika tuli korjatuksi. Sen jälkeen mies meni maksamaan korjaamolle, mitä hän oli velkaa. Sattui kuitenkin niin, että oli parhaillaan ruokatunti, jolloin kaikki varsinaiset asentajat olivat pois, eikä kukaan konttorissa tiennyt, kuka oli työn suorittanut. Silloin mies osoitti pihalla olevaa miestä ja sanoi: "Tuo haalaripukuinen mies tuolla työn suoritti." Silloinkos riitti naurua, kun hänelle ilmoitettiin, että Lapuan piispahan siellä korjaa autoansa.

Miehen pyytäessä sitten anteeksi tökeröä käytöstään sanoi piispa vain: "Ei se ihme ole, että vaatii piispan korjaamaan, kun piru on moottorissa."

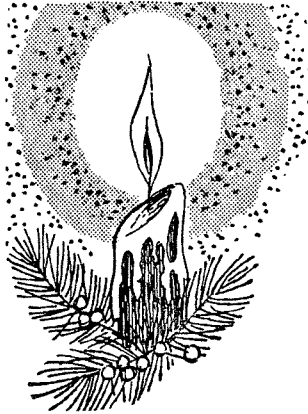
Kun Nobel-kirjailijamme Frans Sillanpää piti kerran pakinansa radiossa ja kertoili juohevasti elämästään. "Siellähän minä vanhana Hämeenkyrön taatana vain vanhuuden päiviäni vietin."

Perheen 4-vuotias kuunteli tarkkaan ja sanoi isälleen: "Eipät itä toikaan tetä ottaa tanoa ättää".

— Tietysti erehtyminen on täysin inhimillistä, herra Juntunen, mutta niin inhimillinen, kuin te olette ollut kassan kanssa, se on jo rikollista.

Monet kuorolaiset ovat osallistuneet Kukkomerkki-suorituksiin.

PO-MI-LAn toimitus

Päätoimittaja:	RAIKKO JAATINEN	II b
Toimitussihteeri:	E. U. YRJÄNÄ	II b
Levikkipäälliköt:	PENTTI ANTINLUOMA	I t
	LAURI JOKELA	I t
Ilmoitukset:	AARNE MÄKINEN	II t
	KALLE KOUHI	I t
	FRANS KURSI	I b
	HEIKKI SALOKANGAS	II t
	ARVO PIEPPONEN	I b
	ANTTI VIRTANEN	II t

TOIMITUSKUNTA TOIVOTTAAN LUKIJOILLEEN
HYVÄÄ JOULUA

Porin Mies-Laulu

Laulajat

I TENORI

Nimi	Liittym.- vuosi
Antinluoma, Pentti	64
Hahlo, Toivo	Pj.
Honkasalo, Armas	Pj.
Huovari, Pauli	54
Johansson, Erik	45
Jokela, Lauri	64
Järvinen, Ossi	67
Kouhi, Kalle	48
Laikio, Kalle	50
Lampivuo, Santeri	62
Levonen, Alpo	54
Nordling, Seppo	64
Pohjola, Teuvo	67
Ranne, Eero	54
Saarneva, Ernst	Pj.
Tommila, Tauno	67
Tuormaa, Tauno	45
Varantola, Dimitri	Pj.
Viro, Tuomo	64
Viita, Jussi	65

I BASSO

Nimi	Liittym.- vuosi
Alava, Matti	65
Alppi, Kauko	56
Haapaniemi, Eino	Pj.
Hannula, Ilkka	54
Itäkylä, Joel	45
Jyrämä, Antti	Pj.
Kursi, Frans	Pj.
Lastu, Runo	45
Lehtonen, Jukka	67
Lehtonen, Matti	67
Niemelä, Matti	66
Nikki, H. Fr.	Pj.
Ojala, Väinö	67
Pennanen, Aulis	61
Piepponen, Arvo	53
Rantasila, Matti	45
Santavu, Veikko	50
Söyring, Jorma	66
Talasterä, Jorma	63
Teponoja, Jukka	66
Vainio, Pekka	64

II TENORI

Nimi	Liittym.- vuosi
Hakkiluoto, Erkki	59
Humalainen, Jorma	50
Heinonen, Uolevi	66
Jokinen, Juhani	67
Jokinen, Matti	63
Jyrämä, Yrjö	Pj.
Kaikukallio, Viktor	Pj.
Kaarto, Mauno	59
Kettinen, Paavo	62
Ketola, Seppo	67
Koskenkorva, Matti	67
Mäkinen, Aarne	Pj.
Mäkinen, Niilo	63
Mäkinen, Pentti	66
Nurmi, Aito	58
Nurmi, Eero	62
Niskanen, Alpo	66
Oinonen, Reino	47
Salokangas, Heikki	Pj.

II BASSO

Nimi	Liittym.- vuosi
Aaltola, Olavi	Pj.
Hannula, Kimmo	61
Hannula, Tauno	Pj.
Jaatinen, Raikko	59
Jalkanen, Olavi	57
Kulonen, Alpo	51
Kupias, Ahti	67
Manner, Hannu	67
Nieminen, Kalevi	67
Nyberg, Per-Erik	64
Penttilä, Eino	47
Rinne, Jorma	62
Runsamo, Olli	61
Räty, Juhana	Pj.
Salokangas, Tauno	Pj.
Teponoja, Matti	67
Valli, Keijo	67
Waagelein, Vesa	66
Viitanen, Olavi	51
Yrjänä, Erkki	Pj.

Hallitus

Hakkiluoto, Erkki	Jyrämä, Yrjö	Mäkinen, Aarne J.
Hannula, Kimmo	Kouhi, Kalle	Nikki, Hannu Fr.
Itäkylä, Joel	Kulonen, Alpo	Runsamo, Olli
Jalkanen, Olavi	Laikio, Kaarlo	Tuormaa, Tauno

Virkailijat

Johtaja Erkki Hakkiluoto
 Toinen johtaja Joel Itäkylä
 Puheenjohtaja Alpo Kulonen
 Varapuheenjohtaja Olli Runsamo
 Sihteeri Kimmo Hannula
 Taloudenhoitaja Tauno Tuormaa
 Toiminnanjohtaja Yrjö Jyrämä
 Talon isännöitsijä Aarne J. Mäkinen
 Nuotistonhoitaja Reino Oinonen
 Historioitsija Hannu Fr. Nikki

Ääniviskaalit

1 tenori Erik Johansson	varalla Pentti Antinluoma
2 tenori Viktor Kaikukallio	„ Yrjö Jyrämä
1 basso Eino Haapaniemi	„ Ilkka Hannula
2 basso Olavi Aaltola	„ Raikko Jaatinen

PORILLA ON
PERINTEITÄ...

PORILAISIA PERINTEITÄ VAALII
PUHTAASTI PORILAINEN PANKKI

PORIN SUOMALAINEN SÄÄSTÖPANKKI

Alpo Hartio

RAKENNUSLIIKE

VALLI & SANTALA Oy

ANTINKATU 18 A

PUHELIN VAIHDE 16 270

RAKENTAA KAIKKEA KAIKKIALLA

